22 AĞUSTOS 1980 CUMA 10 TL.

Halkın Gazetesi
Demokrat

Dış Haberler Servisi

POLONYA'DA SINIF MÜCADELESİ

3. sayfada

Erken seçim görüşmelerinde:
AP diretiyor, CHP engelliyor, MSP oyalıyor, MHP ise pusuda

ANAYASA KOMİSYONU'NDA SONUÇ ALINAMIYOR

- Komisyon toplantısı yoğun ve sert tartışmalara sahne oldu. Gıyasettin Karaca MSP'li Battal'a, "Haysiyetsiz, haddini bildiririm, bıktık seni dinlemekten" dedi
- Nahit Menteşe'nin, "Şarlatanlık yapmayın" sözleri üzerine AP ve CHP'li üyeler ayağa kalkarak birbirlerine bağırdılar.
- Komisyon somut bir karara varamadan çalışmalarını ertelerken toplantıdan sonra partiler birbirlerini suçladı.
- Cumhurbaşkanlığı için yapılan iki turdan da sonuç alınmadı. CHP'nin yeni adayı Kayacan 114. turda 211 oyaldı.

HABERİ 7. SAYFADA

KİMDEN ÇEKİNİLİYOR?

- Muhabirimiz Recai Ünal, 21 Temmuz akşamı Fatih'teki evine giderken faşistler tarafından *açık renk bir mersedesle* kaçırılıp, işkence edildikten sonra boğularak öldürülmüştü

Recai Ünal'ın hunharca katledilişine ilişkin ipuçlarının üzerine hala gidilmedi

- Recai Ünal'ın cesedinin sarılı bulunduğu *battaniyenin öğrenci yurtlarında kullanılan tipte* olduğu anlaşıldı, ancak, Fatih çevresinde bulunan ve faşistlerin girip çıktıkları *yurtlarda* araştırma yapılmadı
- Cesedi Hırka-ı Şerif Camii'ne getirip, arkasına atan *biri kız üç faşistin, eşgalleri ve saklanabilecek leri muhtemel yerler* bilindiği halde, somut bir girişimde bulunulmadı

HABERİ 7. SAYFADA

Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı Aytekin Kotil, Fatsa Belediye Başkanı'nın görevden alınmasını kınadı

"Sönmez'in görevden alınması demokrasiye saygısızlıktır"

- Aytekin Kotil ayrıca, Karadeniz Belediyeler Birliği Başkanı'nın da katıldığı bir toplantıda bazı kararlar alındığını bildirdi
- **Fatsa Belediye Başkanvekilliğine atanan 3. kişi olan Ferudun Karamolla da istifa etti**

HABER MERKEZİ
Fatsa Belediye Başkanı'nın İçişleri Bakanlığı tarafından görevinden alınması "Demokrasiye büyük saygısızlık" olarak nitelendi.

Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı olarak siyasi iktidarca Fatsa'da sürdürülen operasyon ve Belediye Başkanı Fikri Sönmez'in görevinden alınması konusunda Demokrat'a özel bir demeç veren İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil, "Seçimle göreve gelen bir kişinin kendisini seçen insanlara karşı sorumluluk taşıyan, hesap vermek zorunda olan bir kişinin merkezi yönetimce görevinden alınmasını demokrasiye büyük bir saygısızlık olarak değerlendiriyorum" dedi.

Demokrat'ın soruları üzerine konuya ilişkin görüşlerini açıklayan İstanbul Belediyesi ve Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı Aytekin Kotil, İçişleri Bakanlığı'nın görevden alma işleminin

(Devamı 7. Sayfada)

ALİ YURTASLAN'IN İTİRAFLARI FAŞİZMİN İĞRENÇ YÜZÜNÜ SERGİLİYOR

"Gasp için girdikleri evin kızlarına tecavüz ettiler"

- Yurtaslan itiraflarında, 1978 Ocak ayında İbrahim Bozkurt'un ölcürülmesi, Eczacılık Fakültesi ve Emek Muhtarının evinin bombalanması olaylarını açıklığa kavuşturuyor.

HABER MERKEZİ
Aydınlık gazetesinde bir süreden beri faşist örgütlenme ve gerçekleştirilen eylemlere ilişkin itiraflarını sürdüren eski MHP'li Ali Yurtaslan açıklamalarıyla faşizmin iğrenç yüzünü sergiliyor. Yurtaslan itiraflarında gasp için bir eve giren faşist bir çetenin evin kızlarına tecavüz ettiğini açıkladı. Yurtaslan'ın açıklamalarının dünkü bölümünde İbrahim Bozkurt'un öldürülmesi Eczacılık Fakültesi ve Emek muhtarının evinin bombalanması olaylarını açıklığa kavuşturuyor.

(Devamı 7. Sayfada)

Mecliste Erkmen ve Kıratlıoğlu hakkında verilen gensoru önergeleri okundu

ANKARA (DEMOKRAT)
Millet Meclisi Genel Kurulu dün AP'nin engellemelerine karşın toplanarak çalışmaya başladı. Millet Meclisi Genel Kurulu'nda dün MSP tarafından Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen ve CHP tarafından Enerji Bakanı Esat Kıratlıoğlu hakkındaki önergeler okundu.

(Devamı 7. Sayfada)

MSP, Kayacan konusunda iyimser

ANKARA(DEMOKRAT)
MSP Grup Sözcüsü ve Konya Milletvekili Şener Battal "MSP Genel Başkanı Erbakan'ın Kıbrıs Barış Harekatı sırasında Kemal Kayacan'ı takdir ettiğini" belirterek "Sa-

(Devamı 7.Sayfada)

AP Mİ ÜYD'Yİ KORUYOR, ÜYD Mİ AP'Yİ?

Yukarıda görülen yer, AP Genel Merkezi'nin bulunduğu Selanik Caddesi'dir. Başkentin bu caddesinde ve AP Genel Merkezi'nin yüz metre yakınında bulunan bir duvara "BOZKURTLAR GELİYOR ÜYD-AP" yazıları yazıldı hem de Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının Mamak'tan kaçırılan faşistlerden M. Pehlivanoğlu'nun ve kendisine suç ortaklığı yapan ÜYD'lilerin yakalandığını açıkladığı günlerde.

Selanik Caddesi'nden gelip geçen yurttaşlar, bu sloganı görünce AP'nin mi MHP ve ÜYD'yi, yoksa MHP ve ÜYD'nin mi AP'yi koruduğunu soruyorlar.

Ve yakında AP Genel Merkezine "Üç Hilalli Bayrak" çekilirse şaşmamak gerekir diyorlar. Resimde, faşistlerin yeni sloganlarının bulunduğu duvar ile geri planda AP Genel Merkezi ve Kırat görülüyor.

(Fotoğraf : Demokrat)

Ordu Valisi muhbir kullanmaya devam ediyor

Gölköy'den Ordu'ya gelen vatandaşların tümü gözaltına alınıyor

- Faşist muhbirlerin tesbit ettiği Gölköy'lü yurttaşlar, polis tarafından gözaltına alınarak Ordu Emniyet Müdürlüğü'ne götürülüyor

HABERİ 5. SAYFADA

TTB ve İstanbul Tabip Odası Yöneticileri:

Erdal Atabek'in görüşleri, TTB ve Odalarının ortak görüşleridir

HABER MERKEZİ
Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Erdal Atabek ile İstanbul Tabip Odası Sekreteri Şakir Derkut'un tutuklanmaları ve Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu üyesi Dr. Yakup Hindistan'ın gözaltına alınmasıyla ilgili olarak durum değerlendirmesi yapan TTB ve İstanbul Tabip Odası bir basın toplantısı düzenledi.

Yapılan değerlendirme sonuçlarını aktarıldığı basın toplantısında Sayıştay kararıyla ortaya çıkan son haksız uygulama üzerinde durularak, "Konsey başkanı Erdal Atabek'in değerlendirme, görüş ve girişimlerinin Konsey'in görüş ve değerlendirmeleri olduğunu ve Birliğin aynı görüşleri paylaştığını vurguluyor, aynı şekilde diğer tabip odaları yöneticilerinin bu görüşler etrafında toplandığı ve tüm üyelerince paylaşıldığı inancındayız. Zira Birliğimizce savunalan tüm kararlar Genel Kongrelerimizde oluşturularak yaşama geçirilmek üzere görev olarak verilmişlerdir" denildi.

Tüm sağlık personelinin uğradığı haksızlığı kamuoyuna duyurmak ve çözümlemek için girişi-

(Devamı 7. Sayfada)

Ecevit Demirel'i suçladı

"iktidar vatandaşın sağlığına ve can güvenliğine ilgisizdir"

ANKARA(DEMOKRAT)
CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, Adalet Partisinin meclislerden kaçarak, güvenlikle ve yurttaşların geçim durumlarıyla ilgili tasarıların yasalaşmasını engellediğini belirtti.

CHP Genel Başkanı Ecevit, dün yaptığı yazılı açıklamada, teröre karşı devlet etkinliğini arttırabilmenin kesin koşulu olarak güvenlikle ilgili bazı yasaların çıkartılması gerektiğinin öne sürüldüğünü, ancak AP'nin bundan kaçtığını söyledi. Ecevit, Mamak Cezaevinden kaçırılan iki idam

(Devamı 7. Sayfada)

Deklerasyonun ana hatları konusunda anlaşmaya varıldı

CHP'de parti içi muhalefet bütünleşiyor

- Mardin CHP İl örgütünün feshedilmesinin ildeki partililerce tepkiyle karşılandığı ve huzursuzluklara yol açtığı öne sürüldü.

HABERİ 7. SAYFADA

"TİT" imzası yeniden kullanıldı

TEK GES-İş Ankara Şube Sekreteri tehdit edildi

- İskenderunda Ali Uygur için gösteriler yapıldı
- Malatya ve Rizede sağ görüşlü iki kişi öldürüldü
- İstanbul Fatih'te sağ görüşlü iki kişi ağır yaralandı

HABERİ 5. SAYFADA

BM üyesi ülkeler diplomatlarını Kudüs'ten çekmeye çağırıldı

- BM Güvenlik Konseyi, İsrail'in Kudüs'ü başkent ilan etme kararını sert bir dille kınayarak, İsrail'in bu konudaki politikasını "geleceği olmayan yol" olarak niteledi
- Güvenlik Konseyi'nin Kudüs'e ilişkin oturumunda yapılan oylamada, 15 üye ülkeden 14'ü Kudüs'ün İsrail'in başkenti olarak tanınmaması doğrultusunda oy kullanırken ABD çekimser kaldı.

HABERİ 7. SAYFADA

BM'e üye İslam Ülkelerinin çağrısıyla toplanan Güvenlik Konseyi, İsrail'in Kudüs'ü "tek ve bölünmez başkent" ilan etme kararını görüştü. Konsey kararında İsrail yönetimi kınanarak, dünya barışını tehdit etmekle suçlandı.

İSO Meclisinde küçük sanayiciler 24 Ocak kararlarından yakındı

Özal: Bu ekonomik uygulamalara hiç bir halk bu kadar uysal ve sessiz kalamaz

HABERİ 7. SAYFADA

Bakanlar Kurulu iki ürün için taban fiyatı belirledi

Pamuk 50, üzüm 40 lira

ANKARA (DEMOKRAT)
Bakanlar Kurulu dün saat 11.00'de toplandı. 3 saat süren toplantıdan sonra bir açıklama yapan Başbakan Demirel, çekirdekli kuru üzüm ve pamuk taban fiyatlarının belirlendiğini bildirdi.

1979 yılında Çukurova için 24,5 TL olan pamuk taban fiyatını 1980 yılında Çukurova için 49 TL. olarak, 1979 yılında Ege için 25 TL olan pamuk taban fiyatını 1980 yılında Ege için 50 TL olarak, 1979 yılında 20 TL olan çekirdekli kuru üzüm taban fiyatını 1980 yılında 40 TL olarak saptandı

Bakanlar Kurulu top-

(Devamı 7. Sayfada)

AET Bakanlar Konseyi Başkanı

Thorn Kıbrıs'a gitti

- Thorn'un iki günlük ziyareti sırasında, Kıbrıs-AET Ortaklık Anlaşmasının ikinci dönemine geçiş konuları ele alınacak.

HABERİ 7. SAYFADA

Polonya'da Devlet Başkanı Gierek'in işbaşı yapma çağrısını reddeden işçilerin grevi ülkenin dört bir yanına yayılırken, polis grevin liderlerini tutuklamaya başladı.

Polonya KOR lideri Kuron ve 14 arkadaşı tutuklandı

- *Gdansk kentinde nakliyat işçilerince başlatılan ve ülkenin dört yanına yayılan grev dalgasının örgütleyicisi Toplumsal Öz Savunma Komitesi (KOR) lideri Jack Kuron geçtiğimiz gün yaptığı açıklamada askeri birliklerin Gdansk kentine doğru ilerlediklerini bi[illegible]rmişti.*

HABERİ 7. SAYFADA

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Miyav!!!

Anladık, Bülent Ersoy Sonbahar'da Avrupa'ya gidip hastaneye yatacak ve kadın olacak. Komşunun dokuz yaşındaki ele avuca sığmaz oğlu "futbolcu olacam" diyor. Bu gidişle Türkiye'nin nüfusu 2000 yılında rahat bir 70 milyon olacak. Dolar seneye 150 TL'ye çıkarsa şaşmam. Herşey gibi süpürge fiatları da artacak. Belki, Fenerbahçe lig şampiyonu olacak. Bunlar iyi güzel de Erbakan ne olacak? O'nun "bir elinde ayna - bir elinde cımbız/ umurunda mı dünya" desem... davranışına uysa da, görüntüsüne uymayacak. Peki ama sahiden Erbakan'a ne olacak?

Birisi:

–Bunca dert arasında sadece can sıkıntısı diye yanıtladı soruyu.

Bir başkası da:

–Ondan olsa olsa, arkası bol zamklı, "Erbakan tasvirli" etiket olur dedi. Bol bol tükürükleyip pencere camlarına, dükkan vitrinlerine, otomobil kaportalarına, okul defterlerine, TV ekranlarına, aynalara yapıştırılır. Böylece, her yerde görünmekten memnun, dört köşe olur.

Aradan bir sinirli:

–Ne dört köşesi be? dedi. Adamın köşeli yanı yok ki. Yusyuvarlak. Kaygan. Ele avuca sığmaz.

–De şuna cıva gibi, dedi bir diğeri.

Aldı uzman görüneni:

–Politikanın zemini kaypaktır. Politikacı oynaktır, deyiverdi gülerek. Gözbebeklerinde kaşık havası.

Oysa, işin şakaya gelir yanı yoktu. Aylardır Erbakan, demeçleri, bildirileri, basın toplantıları kadayıflı-bamyalı yemek görüşmeleri, eleştirileri, gensoruları, uyarıları, ultimatomları, çekip yenilediği destekleri, tehditleri-vaadleri ile, oynaşa oynaşa koskoca bir yün yumağıyla kördüğüm olmuş bir kedi yavrusu gibiydi. Bu, belki de sevimli bir görüntüydü. Ama, bütün o esirip savurmalarını kadayıf kızartmaların, hükümet devirip-kurmaların, bakanlıklar paylaşıp-Başbakan olmaların sonunda, "az gittik, uz gittik-arpa boyu yol gittik" masal tekerlemesinden başkaca birşey yoktu... ki bu da, Demirel'in muhteşem vurdum duymazlığı yanında, cılız bir miyavlamaydı.

Oysa, kendileri hâlâ davula tokmak olmak iddiasındadırlar.

İnanacak bulunursa!

MUSTAFA ALTINTAŞ (1954-1980)

Yiğit, devrimci arkadaşımızı, 9 Temmuz günü Gaziantep'te bir trafik kazasında yitirdik. Ailesine ve arkadaşlarına başsağlığı dileriz.

İ.Ü. ECZACILIK FAKÜLTESİNDEN ÖĞRENCİ ARKADAŞLARI
ATATÜRK ÖĞRENCİ SİTESİNDEN TÜM ÖĞRENCİ ARKADAŞLARI

Demokrat : 1236

MEHMET ORUÇ

Halkımızın yiğit evladı
MEHMET ORUÇ'U
ölümünün 1. yıldönümünde saygıyla anıyoruz.
O, 18.8.1979 günü Diyarbakır'da öldürüldü.
Anısı yaşıyor,
DİYARBAKIR ASKERİ CEZAEVİNDEN DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

Demokrat : 1237

DUYURU

Eskişehir Yurtlarına kayıtlar 25 Ağustos 1980 günü başlayacaktır. Demokrat, ilerici, devrimci, yurtsever öğrenci arkadaşların bir an evvel kayıtlarını yaptırmaları duyurulur.

ESKİŞEHİR YURTLARI ÖĞRENCİ TEMSİLCİLİĞİ

HALKIN DİLİNDEN

ORDU İLİNDE EĞİTİM EMEKÇİLERİNE, YOĞUN BİR BASKI KIYIM, SİNDİRME YÖNTEMİ UYGULANIYOR

Ordu ili, özellikle Fatsa ilçesi, son zamanlarda Türkiye'de adından en çok sözedilen yöre durumuna geldi.

"Meyvesi olmayan ağacı taşlamazlar" demiş atalar. Ordu ilinde, bugünkü, faşizm özlemcisi, Türkiye'yi nereye götürdüklerini kendileri bile bilmeyen, halkı baskı, kıyım, korku ile yöneteceklerini sananlara karşı, çok güzel meyveler yetiştiren birikimler var. Bu nedenle, Fatsa, Gölköy, Çamaş olayları yaratıldı.

13 Kasım 1979'dan buyana, planlı bir politika uygulanıyor Türkiye'de. Halkın bütünleşmesinin, özgürlük düşmanı güçlere, sömürü özlemcisi azgınlara karşı birlik olmasının güzel örneklerini veren Ordu yöresinde bu plan daha da acıklı sonuçlar verecek biçimde sahnelendi.

Önce eğitim emekçileri üzerinde koyu bir baskı, yıldırma, sindirme, açığa alma, sürgün etme yöntemleriyle, halkla bütünleşebilen kesimlerin gücü yokedilmeye çalışıldı.

Açığa alınan, Cumali Eliaçık adlı öğretmen, Fatsa Hasancık sapağında, Demirci Ortaokulu memuru Şehittin Tırıç da Çamaş kasabasında vurularak öldürüldüler.

Yönetimlerini kan akıtarak korku yayarak sürdürmeye çalışan, çağ dışı yönetim kadrosu işbaşına getirilmeye çalışıldı. Hükümet değişikliğini izleyen günlerde. Valinin biri beğenilmedi, ikincisi, Emniyet Müdürünün daha etkili olabilecek yetenekte olanı atanırken, bir yandan da eğitim kadroları alabildiğine faşistleştirilmeye çalışılıyordu.

Uzun yıllar Ordu'da İlkokul öğretmenliği yapmış bulunan Celal Zafer, Ordu Milli Eğitim Müdürü olarak atandı. Yanına, yürüyüşlerde saldırılarda baş sıralarda yürüyenlerden müdür yardımcıları atanması da, unutulmadı. Bunlar yapılırken hiç gözlerinin yaşına bakmadan, eski Milli Eğitim Müdürü Hasan İhsan Vaynioğlu, Ordu Merkez Ortaokulu Öğretmenliğine sürüldü. Milli Eğitim Müdür Yardımcısı Temel Tuncer, Hamdullah Suphi Tanrıöver Ortaokulu Öğretmenliğine, Osman Akyürek Ordu İmam-Hatip Lisesi Öğretmenliğine, Celal Duran ile Yaman Çelebi Hamdullah Suphi Tanrıöver Ortaokulu Öğretmenliklerine, Yıldıray Göneç de Ordu Lisesi Öğretmenliğine sürüldüler.

Milli Eğitim Müdürlüğü'nün kadrosunun dağıtılmasını, okullardaki sürgünler izledi. Ordu Lisesi Müdürü, Uğur Engin, Trabzon'a sürüldü. Ordu Lisesi Öğretmenlerinden, Ali Yavuz ile Gönül Yavuz Amasya'ya, M.Ali Özkan, Sivas'a Hilmi Karaman Kars'a, Hakkı Özkan Kırşehir'e, Mustafa Tırıç Kayseri'ye, M.Raif Ünal Bilecik'e, Cemil Sezer Bolu'ya Mehmet Demirhan Erzurum'a sürüldü.

Ordu Fatih Lisesi Müdürü Mehmet Ali Engin Amasya'ya aynı okulun öğretmenlerinden Kerim Turan Yozgat'a, Zafer Aydın, Cemal Çol, Cemal Yöntem, Aydın Engin, Yunus Karadeniz de yerleri değiştirilerek, kıyım kervanına katılanlar arasına girdiler.

Ordu Ticaret Lisesi Müdürü Ali Aydoğdu, Hamdullah Suphi Tanrıöver Ortaokulu Öğretmenliğine verilirken, bu okulun öğretmenlerinden Nurten Demirel Erzincan'a, Ahmet Vayni Elazığ'a, Hatice Balkıs Bitlis'e sürüldüler. Ali Balkıs ile Serap Çiçek de açığa alındılar.

Ordu Merkez Ortaokulu Müdürü Yavuz Kaymaz, aynı okulun öğretmenliğine verildi. Bu okulun öğretmeni Ruhi Servetoğlu ise Gölköy ilçesine sürüldü.

Kıyımlar, sürgünler ilçelere de ulaştı. Perşembe Lisesi Müdürü Muzaffer Türe Gümüşhane'ye sürüldü. Bu okulun öğretmenlerinden M.Kemal Can, önce yanlış bir kadroyla Gürgentepe Lisesine oradan bakanlık emirleriyle dağıtım için Merkez Orataokulu'na buradan ise Aybastı Lisesi'ne gönderildi. Perşembe Lisesi Öğretmenlerinden Gürol Toklucu Çankırı'ya, Muzaffer Satıroğlu Kayseri'ye, Eyüp Sağasen Zonguldak'a, İsmail Candan Erzincan'a, Gülgün Eyüpoğlu Sivas'a, Bulut Öztürk Elazığ'a Şevki Yılmaz Kastamonu'ya. Serpil Aslan Gümüşhane'ye, Tennur Atasoy Mardin'e, Atay Alp Çankırı'ya, Cevdet Özalp Gümüşhane'ye, Eren Kara, Tekin V.Sayın Erzurum'a sürülürken Seyhan Güngör Perşembe Lisesi'ne gönderildi.

Perşembe Öğretmen Lisesi Müdür Vekili olan TÖB–DER Perşembe Şubesi Başkanı Feridun H.Cevahir Amasya'ya sürüldü. Bu okulun öğretmenlerinden Cahit Çalışkan önce Tokat'a sürülüp sonra açığa alındı.

Kumru Lisesi Müdürü Mustafa Danışman Gölköy ilçesinin Direkli Ortaokulu'na sürüldü.

Ordu Merkez Uzunisa Ortaokulu Öğretmenlerinden Yaşar Karagoca Aybastı ilçesine atandı.

Ulubey Merkez İlkokulu Öğretmenlerinden Bedri Karaer Erzurum'a, S.Tatar Gölköy'e sürüldüler.

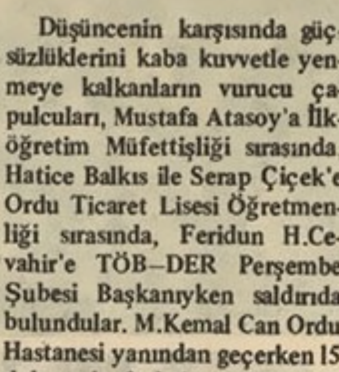
Gürgentepe Merkez İlkokulu Müdürü Cemal Yaşar Ünye İlçesinin bir köyüne sürülürken Öğretmenlerden İrfan Aydın ile Mustafa Aydın Ünye ilçesine, Nurten Çakıcı, Zülfikar Balcıoğlu, Murat Çakıcı, İsmail Aksu Akkuş ilçesi okullarına sürülmüşlerdir.

Fatsa İlköğretim Müdürü Ferhat Şeker öğretmenliğe verildi.

Perşembe Eğitim Enstitüsü Müdürlüğünden Ordu İline İlköğretim Müfettişi olarak verilen Mustafa Atasoy Giresun'a öğretmen olarak sürüldü.

Kıyımlarla yetinmeyen yöneticiler, Ulubey ilköğretim Müdürü Turan Bayram'la Ordu Ticaret Lisesi Öğretmenlerinden Ali Balkıs ile Serap Çiçek'i açığa aldılar.

Düşüncenin karşısında güçsüzlüklerini kaba kuvvetle yenmeye kalkanların vurucu çapulcuları, Mustafa Atasoy'a İlköğretim Müfettişliği sırasında, Hatice Balkıs ile Serap Çiçek'e Ordu Ticaret Lisesi Öğretmenliği sırasında, Feridun H.Cevahir'e TÖB–DER Perşembe Şubesi Başkanıyken saldırıda bulundular. M.Kemal Can Ordu Hastanesi yanından geçerken 15 dolayında faşistin taşlı, sopalı saldırısına uğradı. Hasan İhsan Vaynioğlu Ordu Milli Eğitim Müdürüyken evi kurşunlandı.

Ordu ilinin 1976-1977 Öğretim yılında 17 köyünde İlkokul yoktu. Bu güzelim yöreyi neden böyle okulsuz bıraktıklarını düşünerek utanacakları yerde, halkla-bütünleşebilen eğitim emekçilerini sürüp dövüp canlarından bıktırarak övünenler, er geç kafalarını halkın kenetlenmiş yumrukları altında ezilmekten kurtaramayacaklardır.

Faik AKÇAY– M.Kemal CAN

KÜÇÜMEN

Haslet Soyöz

DÜŞÜNCE ALANI

Akademiler ve siyasal iktidar

"KONYA'DAKİ BÜTÜN OKULLAR SAĞ GÜÇLERCE İŞGAL EDİLDİKTEN SONRA AKADEMİNİN İŞGALİ DE GÜVENLİKGÜÇLERİNİN SAĞCI MİLİTANLARA YARDIMIYLA GERÇEKLEŞTİRİLDİ."

Prof. Dr. Pervin YAZGAN
Konya DMMA Başkanı

Hükümetçe yasa dışı bir biçimde görevden alınan Konya DMMA Başkanı Prof. Dr. Pervin Yazgan, siyasal iktidarın akademilerin özerkliğini yok etmeye ve Konya DMMA'yı faşistleştirmeye yönelik girişimlerini Demokrat'a açıkladı.

Akademiler, Üniversiteler Yasasının aynı maddesine dayanarak kurulan ve çalışan kurumlardır. Bugün hiç bir Üniversitenin rektör ve dekanları Milli Eğitim Bakanlığı tarafından tayin edilmezken bazı Devlet Mimarlık Mühendislik Akademileri başkanlarının (yani rektörlerinin) Milli Eğitim Bakanlığı tarafından tayin edilmeleri ve özerk olmadıklarının iddia edilmesi büyük bir yanılgının eseridir.

DMMA'ların yasaları yayınlandıktan sonra bazı Üniversiteler, bu yasanın Anayasa'ya aykırılığını iddia ederek yasayı Anayasa Mahkemesine götürdüler. Anayasa Mahkemesinden henüz karar çıkmamışken çıkacak kararın M.E.B ve Hükümet aleyhine olacağını anlayan siyasal iktidar, bu kez yine Anayasa'ya aykırı bir yasayla yeni açılacak 10 akademide beşer öğretim üyesi oluncaya kadar bu akademi öğretim üyelerinin M.E.B tarafından tayin edilmesini hükme bağladı. Bu ikinci yasanın yayınından sonra birinci yasa hakkında Anayasa kararı yayınlandı. Bu karar gerek akademilerin idaresinde, gerekse kuruluşunda M.E.B'nin yetkilerini ortadan kaldırıyordu. Dolaylı olarak ikinci yasadaki 5 öğretim üyesinin M.E.B tarafından akademiye atanma yetkisi de hükümsüz kalıyordu. Halbuki M.E.B., bu yetkinin hala kendisinde olduğunu iddia etmekte ve yeni akademilere kendisi tarafından 5 öğretim üyesi atanmadıkça bu akademilerin bağımsız (özerk) çalışamıyacaklarını iddia etmektedir. Hatta daha da ileri giderek KDMMA'da 12 öğretim üyesi olduğu halde ve Akademi içinde yetişen öğretim üyelerinin her hangi bir atamaya gerek kalmadan öğretim üyesi olmaları Akademiler Yasasının (Üniversiteler Yasasının aksine) gereği olduğu halde bunların Akademinin bünyesinde bulunmadığı M.E.B tarafından iddia edilmektedir. Böylelikle Akademinin başkan ve yöneticilerinin Bakan tarafından atanabilmesi olanağı elde tutulmak istenmektedir.

"Hükümetçe Konya DMMA'ya başkan olarak atanan Uğur Er, yasaları hiçe sayarak polis gücü ile başkanlık odasını işgal etmektedir."

Son siyasal iktidar yeni iş başına gelmişti. Konya'nın işgali planı uygulanmaya başlanmıştı. Konya'daki bütün okullar, sağ güçlerce işgal edildikten sonra Akademinin işgali de güvenlik güçlerinin sağcı militanlara yardımıyla gerçekleştirildi. Bunun üzerine Anayasa'nın, yasa ve yönetmeliklerin verdiği yetkiye dayanarak yönetim kurulu kararıyla okul öğretime kapatıldı. Karar, siyasal iktidarı, özellikle Konya'dan AP listesinden seçime girerek kazanamıyan ve seçime bu kez MHP listesinden gireceği söylenen M.E.B. Müsteşarı Abdullah Nişancı'yı çileden çıkardı. Bu nedenle Anayasa ve Yasaların hükümlerini unutarak 12 öğretim üyeli Akademinin ancak iki öğretim üyesinin kendileri tarafından tayin edilmiş olduğunu ve Akademide 5 öğretim üyesinin bulunmadığını iddia eden M.E.B, Akademide yasal olan seçimleri yasal saymadı ve Eskişehir'den bir doçenti yetkisiz olarak Akademi başkanı olarak atadı.

M.E.B Danıştayın kararına rağmen seçimle gelen başkanı yani beni başkan saymayarak 12 profesör ve doçentin bulunduğu KDMM Akademisine Eskişehir DMMA'sından doktorası bile olmayan Doçent Uğur Er'i başkan olarak atamış ise de yasal başkan benim. Oysa polis gücü ile Uğur Er, başkanlık odasını işgal etmekte ve mührü yasa dışı kullanmaktadır. Buna Valilik ve Emniyet Müdürlüğü yardımcı olmaktadır. Benim başkan olduğum hakkındaki Danıştay karar M.E.B, Konya Valiliği, Emniyet Müdürlüğü ve yasa dışı Başkan Uğur Er'e tebliğ edilmiş olduğu halde Uğur Er, Emniyetin ve Valiliğin de yasa dışı tutumuyla başkanlık odasını ve makamını yanındaki sivil ve kapısındaki resmi kıyafetli polislerce yani silah zoruyla işgal etmektedir.

Siyasal iktidarın Akademiyi işgal etmesi sonucu kendilerine "ülkücü milliyetçi" diyen ve yıllardır iktidar ortağı bir küçük parti tarafından silahlı eylem için eğitilmiş silahlı sağcı militanlardan başka hiç bir öğrenci okula gelemez oldu. Böylece devamsızlıktan en az 500 öğrenci okuldan atılmak durumuna düştü ve istikballerini kaybettiler. Milli Eğitim Bakanlığı, Başbakanlık, İçişleri Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığına sağcı silahlı militanlara yardım eden sağcı militan polislerin yerine jandarma gözetiminde Akademinin öğretime her an açılabileceği bildirildiği halde Konya Valisinin ve Emniyet Müdürünün bizzat engellemesi sonucu hiç bir önlem alınmamış ve okul yasa dışı yeni başkanın gelip sadece sağcı militanlara okulu açmasına kadar kapalı kalmıştır. Yeni başkan döneminde ise devam %20 'nin üzerine çıkmadığı halde okulda normal tedrisat devam ediyor görünümü hükümet tarafından gerçek dışı olarak ilan edilmiştir. Bugün artık sağcı silahlı militanlarca ve bunlara güvenlik güçlerinin yardımıyla okula sokulmayan öğrenci kitlesi Konya'ya dahi gelememektedir.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

22 AĞUSTOS

1969 Halk oyuncularının 'Pir Sultan Abdal" oyunu Tunceli Valiliğince yasaklandı. Tiyatro oyuncularının oyunu izinsiz olarak oynaması sonucu halkla polis arasında çatışma çıktı. Bir kişi öldü. 7'si polis 11 kişi yaralandı.

Necmettin GİRİTLİOĞLU

NECMETTİN GİRİTLİOĞLU

1970 TPAO'nun Aliağa rafinerisinde tank temelleri ve montaj tesislerinde 500 işçi greve çıktı. Grevin ilk günü Yapı İşleri Sendikası Genel Başkanı Necmettin Giritlioğlu faşistler tarafından öldürüldü.

Salvador'da Cunta sosyal-demokratlarla anlaşmaya çalışıyor

Salvador'da Cunta halk direnişini bastırmak ve tereddüt içinde olan kesimleri sindirmek için her türlü pasifikasyon yöntemine başvuruyor.

● Devrimci Demokratik Cephe: "Cunta genel grev sırasında tüm baskı uygulamalarına karşın, örgütlenmelerimizi dağıtamadı"

● *Cunta üyelerinden Erlich, orta sınıfların tam desteğini sağlamak ve toprak reformunu hızlandırmak için çalışacaklarını açıkladı*

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Salvador'da genel grevden hemen sonra Cunta, sosyal demokratlarla yeniden ilişkiye geçerek sosyal—demokrat Partiyi yeniden saflarına kazanmak için çalışmaya başladı.

GENEL GREV

Genel grev, ülkedeki iki taraf arasındaki dengeyi açıkça gösterdi. İki taraf ta, grevin kendisi açısından yarı yarıya başarılı" olduğunu ileri sürüyordu. Cunta, yaptığı açıklamada, "genel grevin, solcuların henüz orta sınıfların desteğini kazanmayı başarmadıklarını gösterdiğini" ileri sürerken, grevi düzenleyen Devrimci Demokratik Cephe de şu açıklamayı yaptı:

"Yetkililer grevi engellemek için her türlü yola vaşvurdular: Şantaj, tehdit, tutuklama, saldırı. Kısaca rejim, bildiği tüm yöntemleri, ve sahip olduğu tüm baskı potansiyelini kullandı; halbuki demokratik güçler tüm mücadele kapasitelerini harekete geçiremediler. Buna karşın, grev ülkenin her yerini sarstı. Özellikle eylem, mahalle örgütlenmeleri açısından büyük bir deney oldu. Askeri baskının yoğunluğuna karşın mahalle örgütlenmeleri yokedilemedi ve Salvador halkı iktidarı almak için gerekli tüm güce sahip olduğunu gösterdi."

CUNTANIN YENİ ATAĞI

Cunta, genel grevden sonra yeni bir atak yaparak orta sınıfları tamamen kendi yanına çekmek ve direnişçilerin saflarındaki sosyal demokratları yeniden kazanmak için uğraşmaya başlayacağını açıkladı. Cunta üyesi Morales Erlich, bu konuda şu açıklamayı yaptı:

"Bundan sonra yapacağımız, demokrasiyi hızlı bir biçimde kurumlaştırmak aşırı solla işbirliği yapma yanlışlığını gösteren sosyal demokratlarla yeniden ilişkiye geçmek ve toprak reformunu hızlandırmaktır."

Toprak reformu konusunda bir açıklama yapan Morales Erlich, bu reformun ABD'deki Hür Sendikacılık Enstitüsü tarafından önerilen ve daha önce Tayvan, Güney Kore ve Güney Vietnam'da uygulanan reforma benzediğini bildirdi.

Öte yandan Cunta üyeleri yaptıkları çeşitli açıklamalarda, bundan bir süre önce Cuntaya reform yapma isteği yüzünden kuşkuyla bakan büyük toprak sahipleriyle burjuvazinin şimdi kendilerini desteklemeye başladıklarını görmekten mutlu olduklarını belirttiler.

ÇATIŞMALAR

Bu arada Ulusal Muhafızların yaptıkları katliamlar nedeniyle yurt dışında şiddetli biçimde eleştirilen Cunta, bu konuda da bir açıklama yaptı. Albay Majano, "Ulusal Muhafızların düşünce tarzını değiştirmemiz daha uzun bir zaman alacaktır. Onları gereksiz baskı uygulamaktan vazgeçirmeye çalışıyoruz" dedi.

Şu anda Salvador'da kentlerde yoğun çatışmalar sürerken, kırsal alanlardaki plantasyonlar daha sakin bir durumda. Kasım ayında kahve, pamuk ve şeker plantasyonları yeniden çalışmaya başlayınca, buralardaki muhtemel gelişmelerin ülkenin geleceği üzerinde etkili olacağı tahmin ediliyor.

Bu arada bir açıklama yapan 28 Şubat Halk Cephesi liderlerinden Leonicio Pichente, "bizim için amaç düzenli bir ordu kurmak ve Devrimci Demokratik Cephe'nin kentlerde önereceği eylem çizgisini uygulamak olacaktır" dedi.

"Midway" uçak gemisi, Hint Okyanusu'ndaki ABD filosuna katıldı

WASHİNGTON (AFP)

Üç hafta önce bir Panama Şilebi ile çarpışan Amerikan Uçak Gemisi "Midway"in Hint Okyanusu'na doğru yol aldığı açıklandı. Pentagon tarafından verilen bilgiye göre, Midway, Filipinler'deki Subic Bay Amerikan üssünde onarıldıktan sonra, Hint Okyanusu'ndaki Amerikan filosuna katılacağı bildirildi. Bilindiği gibi ABD filosu, yaklaşık bir yıldan beri Hint Okyanusu'nda bulunuyor. ABD'nin Hint Okyanusu'ndaki askeri gücü içerisinde ayrıca bir de "Eisinhoover" adlı uçak gemisi bulunuyor.

Öte yandan üç haftadan beri Hint Okyanusu'nda bulunan 1800 Amerikan deniz piyadesinin önceki gün Umman Denizi'ndeki Amerikan Filosuna katıldığı Pentagon tarafından açıklandı.

Bu yeni Yıldırım Ordu Birliği'nin beş çıkarma gemisi, M—60 tankları ve çeşitli ağır silahları da içinde bulundurduğu belirtildi. Birleşik Amerika'nın halen körfez bölgesinde iki uçak gemisi ve 20 gemisi devriye gezmektedir.

MUGABE, GÜNEY AFRİKALI GERİLLALARA YARDIM EDECEK

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Zimbabve Başbakanı Robert Mugabe, geçtiğimiz hafta iki önemli Güney Afrika gerilla örgütüyle görüşmeler yaptı. Mugabe, Afrika Ulusal Kongresi ve Pan—Afrikanist Kongre adlı gerilla örgütleriyle Güney Afrika'daki siyasal durumu ele alarak, bu ülkedeki ırkçı-beyaz azınlık yönetimine karşı mücadele veren siyah gerillaların desteklenmesi ve Zimbabve'nin bu örgütlere yapacağı yardım konularını görüştü.

Mugabe'nin sözkonusu gerilla örgütlerine maddi ve manevi destek vaadettiği, ancak bu desteğin kapsamı içerisinde "askeri yardım"ın bulunmadığı öğrenildi. Her iki gerilla örgütüne ayrıca Zimbabve'nin başkenti Salisbury'de büro açma izni verildi. Böylece Güney Afrika Cumhuriyeti içerisinde büro açması mümkün olmayan ve ülke yönetimince "yasadışı" ilan edilen Afrika Ulusal Kongresi ve Pan—Afrikanist Kongre'nin, ülkelerine yakın bir yerde faaliyetlerini sürdürmeleri mümkün olabilecek.

Çeşitli kaynaklar, Mugabe'nin her iki gerilla örgütüyle yaptığı görüşmelerin ve yardım vaadinin, Zimbabve'nin Güney Afrika ile olan ekonomik ve ticari ilişkilerini zedeleyebileceğini öne sürdüler.

Gandi, polisin çatışmalar sırasındaki tutumunu onayladığını açıkladı

● **Etnik guruplar arasında meydana gelen çatışmalar sırasında halkın üzerine ateş açarak çok sayıda insanın ölmesine neden olan polisin tutumuna karşı tepkilerin yoğunlaşması üzerine Gandi, ülkedeki basını gerginliği artıracak nitelikte yayın yapmamaya çağırdı.**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Hindistan Başbakanı İndra Gandi, ülkede son günlerde yoğunlaşan olaylara ve çeşitli kesimlerde meydana gelen ayaklanmalara ilişkin olarak ilk açıklamasını yaptı. Gandi, Parlamentonun bir oturumunda yaptığı konuşmasında, olaylar sırasında polisin takındığı tutumu onayladığını açıkladı. Gandi ayrıca, ülkedeki basını, çatışmaları yansıtmak konusunda "disiplinli" olmaya çağırdı.

Başbakan, geçtiğimiz hafta içerisinde Mordabad'da çıkan ve basına Müslüman—Hindu çatışması şeklinde yansıyan olaylar sırasında polisin halkın üzerine ateş açması olayının ülke çapında uyandırdığı yaygın tepkiden sonra ilk kez konuya ilişkin olarak görüşlerini dile getirdi. Bilindiği gibi polisin çıkan karışıklıkta halkın üzerine ateş açması, çok sayıda insanın ölümüne ve yaralanmasına yol açmıştı. Çeşitli etnik gruplar arasındaki çatışmaların büyük boyutlara ulaştığı Hindistan'da, polisin tutumu da protesto gösterilerine neden oluyor. Çeşitli çevrelerce konuya ilişkin olarak yapılan yorumlarda, Hindistan'daki yönetimin bozulmuş, gevşemiş bir yönetim görüntüsü taşıdığı savunuluyor.

Hindistan Başbakanı Gandi şunları söyledi: "Kendisine güvenilmeyen ve devamlı olarak suçlanan bir polis gücü, zamanla soğukkanlılığını yitirmekte ve bu türden olaylarda silah kullanmak zorunda bırakılmaktadır. Olayların ulaştığı boyut da zaten bu tür bir müdahaleyi zorunlu kılmıştır. Ayaklanma ve çatışmalar sırasında polisin tutumunu eleştiren basın, önce kendisini 'disipline' etmeli, yaptığı kışkırtıcı ve gerginlik yaratıcı yayından vazgeçmelidir."

Gandi ayrıca, basının olayların boyutlarını genişletici ve ülke içerisindeki gerilimi artırıcı yayın yapmayı sürdürmesi halinde, polisin ateş açması ve diğer yetkililerin göstericiler üzerine en sert biçimde gitmesi gibi sonuçların kaçınılmaz olacağını kaydetti.

Gandi ayrıca, ülkede artan etnik ayrılıkların dış kaynaklı olduğunu da ileri sürdü.

POLONYA'DA SINIF MÜCADELESİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

"Halk demokrasisi" 2. Dünya Savaşı sonrası ortamda oluştu

● Polonyalı işçiler Çarlık boyunduruğu altında yaşanan dönemden beri yoğun bir mücadele geleneğine sahip

● **1956 yılında işçi gösterileri sonunda yönetime gelen Gomulka şöyle diyordu: "Son olarak işçi sınıfı, partiye büyük bir ders vermiştir. İşçiler grev silahına başvurarak sokaklarda yürüyüşler yapmışlar ve 'Yeter! Bu yanlış yol terkedilmelidir' diye bağırmışlardır"**

—1—

II. DÜNYA SAVAŞI ÖNCESİ POLONYA'DA MÜCADELE

Polonya'da 1956'dan bu yana devresel olarak işçi eylemlerinin ve grevlerin yükselişi, doğal olarak bu ülkenin özelliklerine dikkatleri çekmektedir. Polonya'da sınıf mücadelesinin canlı bir biçimde sürmekte oluşu, Polonya'nın tarihsel ve toplumsal özelliklerinden ve 2. Dünya Savaşı sonrasında oluşan "Halk Demokrasisi" modelinin zaaflarından kaynaklanmaktadır.

Polonya işçi sınıfının köklü bir mücadele geleneği var. Bu mücadelenin ulusal nitelikler de taşıması, ona ayrı bir boyut kazandırmış. Polonya işçileri daha 1905 devriminden önce yaygın grevlerle çarlık yönetimine meydan okumuşlar. 1905 Devrimi sırasında ülke çapında genel grevlere gitmişlerdi. Ancak Polonya İşçi hareketi içinde, ezilen bir halk olmaktan gelen ulusal özellikler de ağır basmıştı. Ortodoks Rus egemenliği, bu ulusal nitelik yanında yüzde 95'i Katolik olan Polonya'da kilisenin ulusal tepkileri de kucaklayan bir toplanma odağı olmasına neden olmuştu. Polonya işçi hareketi içinden çıkan Rosa Luxemburg, Leon Jogiches, Karl Radek ve Dzerjinski gibi enternasyonal devrimciler Alman ve Rus devrimci hareketleri içinde etkin olurken, Polonya'da ulusal akımlar ağır basıyor ve 1. Dünya sonrası koşullar içinde bağımsız bir devlet olarak sahneye çıkıyordu.

Polonya'da ulusal duyguların ve kilisenin etkili olmasında Polonya'nın tarihte birçok kez büyük devletler arasında bölüşülerek haritadan silinmesinin de büyük etkisi vardı. Buna karşın iki savaş arasında kurulan yarı-faşist yönetimler altında da Polonya işçi sınıfı inatla grevler örgütleyebiliyor ve işçi ayaklanmaları meydana geliyor, genel grevler düzenleniyordu.

"HALK DEMOKRASİSİ"NİN KURULUŞU

Polonya son kez 2. Dünya Savaşı başlangıcında Almanya ile Sovyetler arasında bölüşüldü. Ancak Nazi Almanya'sının Sovyetlere saldırmasından sonra, Polonya'nın yeniden kurulmasının koşulları doğdu Savaş sonrasında Polonya 6 milyon insanını yitirmiş, sınırları boydan boya değişmiş vebaştan başa yıkılmış bir durumdaydı. Ülke 2. Dünya Savaşı sonrasının pazarlıkları içinde Sovyetlerin etki alanında kalmıştı. Ancak diğer birçok Doğu Avrupa ülkesi gibi Polonya da güçlü bir sosyalist hareketten yoksundu. Yönetimde birçok toplumsal grupları ve siyasal akımları kucaklamaya çalışan cephe hükümetleri vardı. Oluşturulmağa çalışılan "Halk Demokrasisi" modelinde burjuvazi ve köylülere önemli ödünler veriliyor, "Halk Demokrasileri"nin sağlam bir kitle temeli kazanamayışından doğan boşluk ise, devlet aygıtının güçlendirilmesiyle sağlanmak isteniyordu. Soğuk Savaş'ın başlamasıyla birlikte kendilerini iyice güçsüz hisseden "Halk Demokrasileri", siyasal bir çalışmadan ve kitle desteğini arttırmaktan çok tarımda zorla hızlı bir kollektifleştirmeye, ittifakların sürmesinden yana olan kadroların tasfiyesine yöneliyordu. Yeterli bir siyasal çalışma yapılmadan uygulanan bu önlemler, ilerki tarihlerde muhalefet unsurlarının dinin, ulusculuk gibi burjuva ideolojilerinin etkisine girmelerini kolaylaştırıyordu.

POLONYA'DAKİ PARTİLER

Polonya'da bu gelişimleri peşpeşe yaşamaktan kaçınamıyordu. Polonya Anayasasına göre Polonya'da halk demokrasisi bir işçi köylü ittifakına dayanıyordu. Diot denen ulusal meclis seçimlerine üç parti Halk Birliği Cephesi adı altında katılmaktaydı. Bu partiler işçi sınıfını temsil ettiği söylenen Polonya Birleşik İşçi Partisi, Köylü Partisi ve küçük esnaf ve zanaatkarları temsil eden Demokrat Partiydi. Elbette bu cephe içinde temel belirleyici örgüt Polonya Birleşik İşçi Partisi'dir. (PBİP). Öteki iki parti ise daha çok sembolik niteliktedir. PBİP ise 1948 yılında iki partinin birleşmesiyle oluşmuştu. Bu partiler 1882'den beri varolan ve önder kadrosunda Oscar Lange gibi ünlü bir iktisatçının yer aldığı Polonya Sosyalist Partisi (Oscar Lange Polonya ekonomi modelinin mimarı sayılmaktadır), ve Polonya İşçi Partisiydi. (Polonya İşçi Partisi, 1938'de Polonya Komünist Partisi'nin Stalin tarafından lağvedilmesinden sonra oluşturulmuştu). Diot'ta ayrıca Katolik Znak grubu ve bir de Partisizler grubu da yeralmaktaydı. Cephenin yerel yönetim organları olarak halk konseyleri oluşturulmuştu. Ancak bu konseylere son derece sınırlı bir hareket alanı tanınıyordu.

1948'de PBİP oluşturulurken, Gomulka grubu da tasfiye ediliyordu. Gomulka Sovyetleri itirazsız izlememekle ve özellikle tarım kesiminde zorla kollektifleştirmeye karşı çıktığı için eleştiriliyor, uluscu sapmayla suçlanıyor ve "sağ kanat" olarak tasfiye ediliyordu.

1956'ya kadar geçen dönemde parti ve devlet aygıtı kitlelerden önemli çapta kopmuştu, tarım kesiminde zorla girişilen kollektifleştirme sonucunda, tarımsal üretimin önemli çapta gerilemesi, fabrika yönetimlerinde işçilerin söz sahibi olmayışı ve fabrika yaşantısında görülen aksaklıklar sonucu yoğunlaşan hoşnutsuzluklar, işçi grevlerine ve gösterilerine dönüşmüştü. 1945'de parti üyelerinin yüzde 80'den fazlası işçiyken, bu oran 1954'te yüzde 48'e kadar düşmüştü. (1975'te verilen resmi rakamlara göre ise parti üyelerinin yüzde 39'u işçi idi).

1971 Ocak'ında, Szczecin'de Polonya Birleşik İşçi Partisi sekreteri Edward Gierek ile grevci işçilerin tartıştığı bina. Pankartlarda şunlar yazılı: Merkezi Sendika Konseyi Parti ile değil işçilerle birlikte, Kan dökülmesinden sorumlu olanlar cezalandırılsın, Milisler: İşçilerin üzerine ateş açmayın.

——YARIN : 1956 OLAYLARI——

EKONOMİ

Erken seçim olasılığı nedeniyle

Para-kredi politikası gevşetiliyor

● Ağustos'un ilk gününde piyasaya sürülen para miktarı, toplam emisyon hacminin onda birine eşit...

Aydın ÇİNELİ

Merkez Bankası tarafından Ağustos ayı başında 23.8 milyar liralık yeni kredi açıldı. Toplam kredinin 9.4 milyar liralık bölümü kamu kuruluşlarına, 8 milyar lira tutarındaki bölümü bankalara ve 6.4 milyar liralık bölümü de tarım kooperatiflerine verildi.

ANKA Ajansı'nın verilerine göre, Ağustos ayı başında piyasaya 23.6 milyar liralık para sürüldü ve emisyon hacmi 237.7 milyar lirayı buldu.

Emisyon ve kredi hacmindeki bu genişleme, sürdürülen kısıtlayıcı para-kredi politikasının gevşetilmesi olarak yorumlanıyor.

Kısıtlayıcı para-kredi politikası, iç tüketimi kısarak ekonominin daraltılması doğrultusunda sürdürülen ekonomik politikanın en önemli ögesiydi.

Bu ekonomi politikasının yaşama geçirilmesi doğrultusunda bir yanda sıkı para-kredi politikası uygulanırken, diğer yanda, KİT ürünlerinin fiyatları serbest bırakıldı, taban fiyatları düşük tutuldu. Üreticilerin birikmiş alacaklarının ödenmesi geciktirildi. Memurların yan ödemelerinin, işçilerin kıdem tazminatlarının ve diğer birikmiş alacaklarının ödemeleri geciktirilmedi.

İç tüketimi kısma doğrultusunda sürdürülen bu ekonomi politikası küçük ve orta işletmelerin tasfiyesine yol açmış ve bu büyüklükteki firmaları da bünyesinde toplayan Odalar Birliği Başkanı, üretimi ve talebi artırıcı ek önlemlerin alınması gerektiğini açıklamıştı. Ancak bu tekelci sermayenin sürdürülen ekonomi politikasının tamamen gevşetilmesini istemesi demek değildir. Nitekim, TÜSİAD'ın yayınladığı "1980'de Türk Ekonomisi" adlı raporda, kısıtlayıcı para kredi politikasının sürdürülmesi gerektiği belirtiliyor.

Hükümetin, IMF ile imzalanan stand-by anlaşmasına rağmen ve tekelci sermayenin istediğinden daha fazla oranda Merkez Bankası kaynaklarını kullanıma açmasının nedeni olarak bir erken seçim olasılığının ortaya çıkması gösteriliyor.

Bilindiği gibi, daha önce de KİT'lerce üretilen mal ve hizmetlere sürekli zam yapma uygulaması askıya alınmış ve zam kararlarının bakanlar kurulundan geçmesi istenmişti. Nitekim kamu kesiminin açıklarının finansmanı için Merkez Bankası kaynağından sonra bir hafta içinde 17 milyar lira kullanıldı.

Geçtiğimiz günlerde de, hükümet, üreticilerin, işçilerinve memurların birikmiş alacaklarının kısmen ödenmesi yoluna gitti. Ayrıca, geri kalan miktarların da en kısa zamanda ödeneceği şeklinde kendini kamu oyu önünde bağlayıcı açıklamalar yaptı.

Dünya petrol üretimi azalıyor

NEW YORK (ANKA)

Birleşik Amerika'da yayınlanmakta olan "Petroleum İntelligence Weekly" dergisinde yer alan bir habere göre, dünya petrol üretimi azalıyor.

Dergide, Haziran ayında OPEC ülkelerinin günlük ortalama üretiminin 27.3 milyon varil olduğu, böylece günlük ortalama üretimin, Ocak-Haziran dönemi içinde 28.4 milyon varilde kaldığı belirtilerek şöyle deniliyor:

"1980 yılında sağlanan üretim, petrol ihraç eden ülkeler örgütü OPEC'in 1973 yılındaki günlük ortalama 30 milyon varillik üretimine göre ciddi bir azalma göstermektedir. Üretim 1975 yılında da ortalama 27.1 milyon varile kadar düşmüştü. OPEC ülkelerinin üretimindeki düşüş Suudi Arabistan tarafından gerçekleştirilen artışa karşın meydana geldi. Günlük üretim, Cezayir, Irak ve Venezüella'da 100'er bin varil, Libya'da 50 bin varil, Nijerya'da 30 bin varil ve Endonezya'da 23 bin varil azaldı."

konumuz:
EKONOMİ

Yanlış yollar

Arslan Başer KAFAOĞLU

Türkiye ekonomisinin derdinin, sorunlarının zaman aralıklarıyla ameliyat masasına getirildiği bilinir. 1946, 1958, 1970 devalüasyonları bu zamanlamada önemli yer tutar. Ancak 1970'den sonra dünya kapitalizmi hele 1975'den bu yana büyük bunalımlara girmiştir ve bunalımlarını Türkiye'ye ve benzeri ülkelere ödetmek isteyince bu operasyonlar daha da sıklaştı. 1974'de 14 lira olan dolar bugün 80 liradır. Fiyatların hızla yükselişini, emekçilerin halini debiliyorsunuz.

"On yıl öncesinin huzursuzlukları, orman kenarında yeni tutuşturulmuş bir kaç çalılık gibiydi, istikrar önlemleriyle söndürülebilirdi. 10 Ağustos kararları işi çalılıkların yandığı yere akaryakıt gönderilmesine benzetilebilir.." Böyle diyor Prof. Feridun Ergin 10 Ağustos günü Milliyet'te çıkan yazısında. Oysa 1970 yılı 10 Ağustos kararları yanan bir çalılığa bir bidon benzin göndermekse, 1974'den sonraki operasyonlar o çalılığa bir tanker dolusu benzini boca etmektir. Bu kararların esası "talebin" yani "satınalma isteklerinin" gereğinden fazla şiştiği, daha başka biçimde söylersek "üretilenden fazla tüketilen" bir dönemden sonra, derlenip toparlanma önlemleridir. Adı da "sağlamlaştırma" olduğu için pek hoşa gider, laf olarak... Oysa bu önlemlerin bilimsellikle, hesapla kitapla hiç bir ilgisi yoktur.

Deniyor ki "talep kısılacak" sonra "üretim artırılacak.." Dünyada ekonomiye bu kadar aykırı bir ifade biçimi yoktur. Talep üretimin iticisidir, talep kısılarak üretim artırılamaz. Bu ancak bizim gibi, ekonomistleri batı etkisine otomat gibi yetiştirilmiş ülkelerde kabul görecek bir tezdir. Talep kısılarak üretim artırılamaz. Çünkü talebi kısmamız demek, bir kısım mala alıcı bulunamaması demektir. Bu da insanların bir kısmını "işçi" statüsünden "işsiz" statüsüne geçirir ve ayrıca üretimi de düşürür. Bilimsellikten, tutarlılıktan söz edenler, üretim ile tüketimi ayrı ayrı şeylermiş gibi görüp, göstermede tereddüt etmezler.

İkinci nokta şu, talebi nasıl kısmalı? Fiyatları yükselterek... Bir yandan fiyatlar yükselecek öylece talep kısılacak... Bu da aldatıcıdır. Fiyatlar artınca eğer para olarak gelirler azalmamışsa, talep toplamı eksilmez. Diyelim 10 bin ücret alan bir işçi 10 bin lira harcıyorsa, fiyatlar artınca yine 10 bin lira harcar. Fiyatlar artırılınca, "talep kısılmaz" nominal ve toplam olarak kısılmış olmaz. Ama ne olur? Bir kısım daha zorunlu olan mallara para harcanırken, daha az zorunlu olan malların talebi, tüketme isteği azalabilir. Bu doğrudur. Yani örneğin insanların ekmek, peynir, zeytin harcamaları yükselince, süt bal vb. satın almayabilir. Ya da tekstil ürünü dayanıklı tüketim malı satın almaları eksilebilir. Bu doğrudur.......Ama bu neyi kanıtlar, fiyatların düştüğünü mü? Katiyyen... Çünkü fiyatlar etiket olarak düşmüştür ama, o malların aile bütçelerindeki önemi azaldığından, geçinme endeksi düşmüş olamaz. Geçim kolaylaşmış olmaz. Bu eksik tüketilen malın dışarıya satılacağı anlamına mı gelir? Ona da hayır.. Çünkü devalüasyonlardan sonra, örneğin 1980 devalüasyonundan sonra dış satım artmış değil, azalmıştır.

Aksine şok biçiminde yapılan bu tepeden inme fiyat zamları, üretim çarkını altüst ederek üretimi düşürür. Bizde böyle olmuştur. 1980'de üretim düşmüştür. 1958 ve 1970 devalüasyonlarından sonra da gelişme hızı düşmüştür. Böyle global fiyat düşmelerinde ya da yükselmelerinde ekonominin kendisi yeni yatırımlarla ve eski yatırımlarının biçimini değiştirerek ayarlayabilecek bir güce ulaşması gerekir. Oysa bu güç, yani istediği gibi yatırımlarını ayarlama gücü, Türkiye'de ve benzeri ülkelerde yoktur. Şimdi konuyu özetleyelim: Satışı azalan malların dışarıya satılması olanağı bulunamamıştır. Çünkü satış azalınca o malları üretenler Türk parası dikkat edin döviz değil bulamadığı için, buradan sıkıntıya düştüğü için üretimi yavaşlatmıştır. Hızlı bir artış temposuna göre ayarlanan üretim satış yavaşlayınca zorunlu olarak düşmüştür. Talep ile üretimi birbirinden kopuk sanıp, önlemler düzenleyenlerin cehaleti bir daha ortaya çıkmıştır.

Dahası var... Üretim bir düzeydeki parayla bir düzeye (diyelim A düzeyine) gelmiştir. Siz fiyatları artırınca, o üretim düzeyinde mallar için gereken fazla para (ve kredi) miktarı da, diyelim K düzeyinde "K + e" düzeyine çıkar. Bunun anlamı satışı azalan mallara eskiden gitmekte olan k' düzeyindeki kredinin "k' — e" düzeyine inmesi, yani azalması demektir. Demek ki buzdolabı gibi, otomobil gibi malların üretimi zannolunandan daha da çok zorlaşacaktır. Denebilir ki o mallar da üretilmesin... Bu da olamaz, işçi çalıştırma, "istihdam" düşer. Bu da gelirleri, sanayi ve ekonominin finansmanını daha da güçleştirir.

Velhasıl işler bugünkü gibi Arap saçına döner. Pekiy çare nedir? Çare, "ülkenin derdi nedir", onu görmektir. Ülkenin derdi sadece enflasyon değildir. Asıl derdi ve çareleri yarın görelim...

NOT: Yukarıda para operasyonlarının sadece mekanik işleyiş biçimlerine değindik. O arada işsizlik, yıkılan orta çaptaki kuruluşların doğurduğu sosyal acılar var ki, bunları anlatmadık. Önemsiz olduklarından değil, "ekonomik önlemlerden iyi olanların sosyal sakıncaları olmasa" diye beylik lafın yanlışlığını da anlatmak için...

GÜNÜN GÖZLEMİ

Muhalefetin başarısızlığı

Ergin ATASÜ

Türkiye'de faşizmin günden güne eylemlerini pervasızca artırması, geniş halk kitlelerinin direnciyle zor zaptedilir boyutlara ulaşmıştır. Aslında kitle tabanı olmayan faşizm devlet desteği ve onun koltuğu altında yıldırma politikasını sürdürmektedir. AP'nin sorumluluğunda MHP'nin uygulayıcılığında yürütülen bu saldırı halkımızın sabrını son kerteye getirmiştir. Böyle dönemlerde parti konumunda örgütlenmiş halka en yakın kuruluşlara büyük görevler düşer. İşte CHP. seçim meydanlarında söyledikleriyle böyle bir yükümlülük altına girmiş tek partidir. Halktan yana, onun özlemlerini ve mutluluğunu gerçekleştirmekten öte bir kaygusu olmadığını söyleyen Ecevit, bugün rejimi kurtarma görüntüsü içinde söylediklerinden yan çizmektedir. Aslında rejim Ecevit' in yöntemiyle daha da bunalıma girmekte, namuslu insanlar üzerindeki baskılar artmaktadır. Ecevit'in bilerek içine girdiği bu çelişkilerin altında yatan nedir?

1- Halka mutluluk ve istemleri doğrultusunda bir yönetim gerçekleştirmek savıyla ortaya çıkmak,aslında mücadeleyi gerektiren bir yola baş koymaktır. Ecevit bu yürekliliği gösterecek yapıda bir önder değildir. Vaat ettiği yönetimi gerçekleştirme yolunda karşısına çıkan engeller hemen moral çöküntüsüne ve döngeri etmesine yol açmaktadır. Büyük bir partinin genel başkanının taşıması gereken yüreği yoktur. Zor günlerin değil, hazırlopların insanıdır.

2- Halka vaat edilenler ancak onunla omuz omuza gerçekleşir. Bunun için de halka inanmak gerekir. Ecevit aslında vaatlerini Alaaddinin sihirli lambasından çıkan şeytan misali yapmıştır. Yani halka "dile benden ne dilersen" demiştir. Aslında hiç bir zaman halka inanmamış, onu küçümsemiş bir yapısı vardır. Eğer yapılması gerekeni kendisi yapamıyorsa halk nasıl yapar kanısı,köklü bir şekilde düşüncesine hakimdir.

3- Kendi dışındaki soldan nefret etmektedir. Bu nefret o kadar güçlüdür ki, Ecevit'in gelecekte belirli bir ağırlığı olduğu takdirde MHP'ye bile işbirliği önerisi yapıp, solu sindirmeye girişmesi olasılığı çok fazladır. Çünkü sol Ecevit'in hastalıklarını görmekte ve onun halkı aldatarak ayakta kalmaktan başka umarı olmadığını bilmektedir. Bu Ecevit'i, halka ihanet çizgisine hızla yaklaştırmaktadır.

4- Kısa vadede tek çıkar yol, CHP içindeki sağlıklı unsurların, çekinmeden iç yönetime ağırlıklarını koyma girişimleri olacaktır. Ecevit ve onun zihniyeti en kısa zamanda CHP başından uzaklaştırılmalıdır. İnce politika yaptığını zanneden, aslında partisine ve halka ihanet eden bir görüşe göz yumanlar, en az bunlar kadar sorumlu olacaklardır.

5- Halk faşizmin karşısında kendi göbeğini kendi kesecek güçtedir. Ancak bunu ona pahalıya maletmemek her vicdan sahibinin ödevidir. İşte muhalefet etkinliğinden yoksun, yolunu şaşırmış bu partinin içindeki unsurların toparlanması günümüzün dayattığı bir zorunluluktur. Bundan kaçış kendini inkâr olur.

DİSK ve TİSK'in üst düzeydeki görüşmeleri devam ediyor

HABER MERKEZİ

Cam, Tekstil vemetal işkollarında sürüncemede kalan Toplu İş Sözleşmelerinin görüşmelerine devam ediliyor. TİSK İstanbul şubesinde dün yapılangörüşmelerde söz konusu işkollarının işçi ve işveren sendikaları nın yetkillileri ayrı ayrı görüşürken, TİSK ve DİSK Yürütme Kurulu üyeleri de üst düzeyde farklı bir toplantı yaptılar.

TİSK'de yapılan toplantılarda, bayram öncesi işçi sendikalarının verdikleri yeni tekliflerin, işveren sendikalarıyla tartışıldığı öğrenildi. DİSK ve TİSK Yürütme Kurulu üyelerini ise her üç işkolu için TİSK'in tespit ettiği uyuşmazlık maddelerini görüştüler. Cam işkolu için belirlenen ana uyuşmazlık maddeleri" nin başında Çalışma Koşulları ve İş Güvencesi ile ilgili olanlar,daha sonra da parasal maddeler geliyor. Bunlar sırasıyla; kapsam, kıdem tazminatı ihbar tazminatı, işsizlik tazminatı, Disiplin Kurulu, Hak grevi, İşçi Sağlığı ve İşgüvenliği Kurulu Çalışma süreleri, Genel Tatil Günü çalışmaları, izin süreleri, kadro ayarlaması, sözleşmeye muhalefet tazminatı, asgari ücret, ücret zamları, ikramiyeler, izin ödeneği, bayram ödeneği, yakacak ödeneği, vardiya zammı, üretimi teşvik primi olarak açıklandı.

DİSK'e bağlı Hürcam-İş Sendikası ve TÜRK-İŞ'e bağlı Kristal iş sendikasının birlikte sürdürdükleri grevlerin işverenleri ağır parasal kayıplara uğrattığı, bu nedenle TİSK'in öncelikle imzalamak istediği sözleşmelerin cam işkolu sözleşmelerinin olduğu belirtildi. Bu arada MESS'in Maden-İş'e, Türk Metal'e verilenden Tekstil işverenlerinin de Tekstil'le Teksif'e verilenden "bir kuruş fazla vermeyeceğiz" dedikleri öğrenildi.

Sözleşme görüşmeleri sürdürülen üç işkolundaki bu özel konumu nedeniyle Cam işkolu sözleşmelerinde işverenlerin Hürcam-İş ve Kristal-İş sendikalarını, sözleşmelerini "tekstil ve metal işkollarındaki sözleşmelerin imzalanması için koz olarak kullandıklarını" söyledikleri öğrenildi. Bu konuda bir açıklama yapan Hürcam-İş Sendikası Genel Başkanı Ali Rıza Gülkaya böyle bir durumun kesinlikle sözkonusu olmadığını belirterek, "Bugüne kadar bizim hazırladığımız sözleşme taslağına en ufak olumlu bir yaklaşım göstermediler. Bu tür suçlamalara hakları yoktur. Sözleşme maddelerinde anlaştığımız anda Hürcam-İş ve Kristal-İş'in birlikte yürüttüğü grevler bitecektir" şeklinde konuştu.

TİSK'de dün yapılan üst düzeydeki toplantıya DİSK Yürütme Kurulu üyeleri Rıza Güven, Kemal Daysal, Süleyman Çelebi, TİSK ikinci başkanı Metin İplikçi katıldı. Konfederasyon başkanları Abdullah Baştürk ve Halit Narin'in katılmadıkları gözlendi. Toplantılar bugün de devam edecek.

Banknot Matbaası'nda çalışan 517 işçi greve başladı

Ankara (DEMOKRAT)

Türkiye Gazeteciler Sendikası, Merkez Banknot Matbaasında greve başladı. Grev, 517 işçiyi kapsıyor. Türkiye Gazeteciler Sendikası Ankara Şubesi Başkanı Yaşar Gören, yaklaşık 3,5 aydır süren toplu sözleşme görüşmelerinde olumlu bir sonuç alınamadığını, Merkez Bankası yetkililerinin katı tutumlarını değiştirmediklerini söyledi. Matbaanın bahçesinde toplanan işçilere grev kararını duyuran Gören "Bu mücadele haklı bir mücadeledir. Temel tüketim mallarına hergün gelen zamlar yaşamı dayanılmaz hale getirdi. İnsanlık onurumuzu korumak ve aç kalmamak için direnecek ve haklarımızı alacağız" şeklinde konuştu.

Merkez Bankası Banknot Matbaasında çalışan memurların da katıldığı toplantı sırasında, işçiler sık sık sloganlar söylediler.

OKTAY KURTBÖKE

Banknot matbaasında 550 işçinin katıldığı grevde bir konuşma yapan TGS Genel Başkanı Oktay Kurtböke "İşverenin burada grev yapılmaz iddiasıyla yargı ve yürütmeyi yanılttığı" görüşlerine yer vererek "işverenin grev uygulanacağını sezinleyince üretilen paraları gece sabahlara kadar Merkez Bankası'nın kaçırması kendi iddialarına kendilerinin bile inanmadığını ortaya koymuştur" dedi. Kurtböke daha sonra şöyle dedi:

"İşyerinde çalışan 550 işçinin yarısının asgari ücret aldığını" belirterek, "yargı ve yürütmeyi yanıltma hevesleri grevden üretilen malı kaçırma biçimindeki uygulamaları işverenin anlaşmazlıkların giderilmesinde hangi yöntemleri seçtiğini ortaya koymaktadır"

Bugünkü hükümetin emperyalizmin borazancılığını yaptığını ve silahlı faşistleri yandaş güç olarak kullandığını söyleyen Gültepe Belediye Başkanı Aydın Erten, "eğer bunlar bu düşüncelerinde devam ederlerse onlara Hitler'i ve Mussolini'yi örnek göstermek gerekir. Tarih akıttıkları kanların üstünde bacaklarından asılmış faşist diktatörlerin örnekleriyle doludur" dedi.

ERTEN, "HALKIN VE DEVRİMCİ GENÇLİĞİN OMUZDAŞLIĞI OLMASAYDI, BUGÜNKÜ İKTİDARDAN EN BÜYÜK AMBARGO GÖREN BİZİM GİBİ BELEDİYELER YÜRÜMEZDİ" DEDİ.

İZMİR GÜLTEPE BELEDİYE BAŞKANI AYDIN ERTEN:

"SİYASİ İKTİDAR SİLAHLI FAŞİSTLERİ YANDAŞ GÜÇ OLARAK KULLANIYOR"

İZMİR(DEMOKRAT)

Demirel hükümetinin bağımsız ve CHP'li belediyelere baskı ve ambargo uyguladığı, yöneticilerine de siyasi baskı yaptığı belirtildi. Konuya ilişkin olarak gazetemize özel bir demeç veren Gültepe Belediye Başkanı Aydın Erten, "Toplumcu mücadele verenleri cezalandırma yolunu seçip, bunun adına da 'devlet güçlerini otoritesini artırmaktır' diyerek siyaset yapanlar silahlarının geri tepeceğini yakın zamanda göreceklerdir. Değişmez bir kural vardır, faşizm baskı gücünü artırdığı zaman toplumlarda da devrimci potansiyel büyür. Bu da her zaman faşizmin sonu demektir" dedi.

Bugünkü hükümetin emperyalizmin borazancılığını yaptığını ve silahlı faşistleri yandaş güç olarak kullandığını, böylece halkı kendi siyasi tercihlerine göre yönetmek istediğini anlatan Erten, "eğer bunlar bu düşüncelerinde devam ederlerse, onlara Hitler ve Mussolini'yi örnek göstermek gerekir. Tarih, akıttıkları kanların üstünde bacaklarından asılmış faşist diktatörlerin örnekleriyle doludur" şeklinde konuştu.

"BAĞIMSIZ VE CHP'Lİ BELEDİYELER HÜKÜMETTEN YARDIM ALAMIYOR"

Gültepe Belediyesi'nin sorunlarının tüm Türkiye'nin sorunlarından ayrı düşünülmemesi gerektiğini söyleyen Aydın Erten, belediyenin sorunlarını da şöyle anlattı:

"Halkın ve gençliğin omuzdaşlığı olmasaydı, belediyemize karşı olan ambargo ve baskıyı aşıp bugüne kadar gelemezdik. Başka türlü, belediyeler yürümez. Devletin 1980 yılı bütçesinde kabul edilen 19 milyar liranın mağdur belediyelere dağıtılması yasal bir haktır. Bugün bağımsız ve CHP'li belediyeler hiç yardım alamamaktadır.Fakat AP'li belediyeler fazla fazla almaktadırlar.

80 bin nüfuslu Gültepeye sırf siyasi tercihinden dolayı,daha devrimci, daha iyi düşüncelerinden dolayı ambargo uyguluyorlar. Bugüne kadar Gültepe Belediyesi bir tek kuruş almadı"

Gültepe'nin bir "otelkent" durumunda olduğunu ve işsizliğin büyük boyutlara ulaştığını, bu yüzden ekonomik durumu kötü olan halktan, gelir temin etmenin olanaksız olduğunu belirten Erten, "Tek yolun maliyeden gelecek yardım" olduğunu söyledi.

"AP'Lİ BELEDİYELER YARDIM GÖRÜYOR"

Hiç yardım alamadıkları için, gelir olarak belediye otobüslerini ve arsalarını satan Gültepe Belediyesi'nin ekonomik çıkmaz içine girdiği kaydedildi. Bu konuda Aydın Erten, "Bizim gibi otobüslerini satmak zorunda kalan Yeşilyurt Belediyesivardı. Bu belediye 80 milyon lira yardım aldı. Görülen odur ki, AP'li belediyeler hak etmediklerinin de üstünde yardım görmektedirler. Bizse kamu kuruluşu durumunda bulunduğumuz halde, işçilerimizin maaşlarını bile ödeyemiyoruz" dedi.

HALKIN YÖNETİME KATILIMI

Gültepe Belediye Başkanı Aydın Erten "Halkın yönetime katılması" konusunda ise şunları söyledi:

"Gültepe'de halkın yönetime katılması istenilen boyutlarda değilse de katılım gerçekleşiyor. Halkla belediye arasındaki diyalog sağ düşünceye sahip kişilerce engellenmeye çalışılıyor. Fakat başarılı olduklarını söylemek mümkün değil. Katılıma en somut örnek, şunları verebilirim; Şehitlik Caddesi'ndeki kanalizasyon yapımına ve Hürriyet ve Namık Kemal mahallelerindeki su çalışmalarına halkın katılımı sağlandı. Katılımda genç kızlar olsun, yaşlılar olsun her türlü yardımlarını esirgemediler. Gerek çalışarak, gerekse maddi yardımda bulunarak katılım sağlandı. Gültepe'deki halkın bilinçli olması ve belediyeyle diyalogu iyi sürdürmesi hizmetlerimizi artıracaktır. Ambargoları ve baskıları aşıp, bugüne kadar gelmemizin sebebi halkla omuz omuza olmamızdır"

İşten çıkarmalar devam ediyor

İstanbul Kilim Pastaneleri'nde çalışan 45 işçinin işine son verildi

Kilim Pastanesi Mekez ve şubelerinde çalışan 105 işçiden 45'i sendikalaştıkları gerekçesiyle işten çıkarıldılar.

HABER MERKEZİ

İstanbul'da kurulu bulunan Kilim Pastanesi merkezi ve şubelerinde çalışan 105 işçiden 45'inin işine son verildiği öğrenildi. DİSK'e bağlı Gıda—İş Sendikası Örgütlenme Dairesi Başkanı Mehmet Mıhlacı, konuyla ilgili bir açıklama yaparak, "işçilerin yasal haklarını çiğneyenlerden hesap sorulacaktır" dedi.

Kendileriyle görüştüğümüz işçiler, Gıda—İş Sendikasında örgütlendikleri 1980 Mayıs'ına kadar sigortadan başka hiç bir sosyal hakka sahip olmadıklarını ve işçilerin her birinin 6-10 bin lira arasında ücret almasına karşın, işverenin bordrolarda ücretleri 5400 lira olarak gösterdiğini ifade ederek şunları söylediler:

"Bu güne kadar hemen hemen hiç bir sosyal hakka sahip olmaksızın çalıştık. Zorlaşan hayat şartları karşısında daha geniş sosyal haklar elde edebilmek amacıyla sendika çatısı altında örgütlenmeye karar verdik. Ancak işveren bu örgütlenmeyi engellemek amacıyla sendika üyesi 45 işçiyi işten çıkardı. İşten çıkarılmayan diğer işçilere ise sendikadan istifa etmeleri için baskı yapılmaktadır"

Sendikalaşmanın yasal hakları olduğunu belirten Kilim çalışanları, işverenin tüm çabalarına rağmen işçilerin örgütlenmesini engelleyemeyeceğini söylediler.

MEHMET MIHLACI'NIN AÇIKLAMASI

DİSK'e bağlı Gıda—İş Sendikası Örgütlenme Dairesi Başkanı Mehmet Mıhlacı yaptığı yazılı açıklamada, işverenlerin, işçilere tanınan özgürce sendikalaşma hakkı başta olmak üzere, ekonomik demokratik kazanımları yok etmek amacıyla her türlü yasa dışı yollara başvurduklarını ifade ederek şunları söyledi:

"Bu saldırıların en son örneğini Kilim Pastaneleri'nde çalışan üyelerimiz yaşamaktadır. Burada çalışmakta olan 105 üyemizden 45'i işten atılmıştır. Nedeni de, Anayasal haklarını kullanarak sendikamıza üye olmaktır. Ancak, bütün patronlar bilmelidir ki, işçilerin yasal haklarını çiğneyenlerden hesap sorulacaktır".

Petrol-İş 35 bin üyesiyle greve hazırlanıyor

HABER MERKEZİ

Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikasınca yapılan açıklamada,bugüne kadar aldıkları grev kararlarından 8'inin iktidarca ertelendiği belirtilerek.söyle denildi: "IMF'nin buyruğu ve iktidarın açık politikası olan ve bunalımın yükünü işçi sınıfının üzerine yıkmayı amaçlayan dayatmacı, uzlaşmaz tutumun sürmesi yüzünden sendikamız da toplu bir grev mücadelesine hazırlanmaktadır"

8 ertelenmiş grevinde erteleme süresinin bitiminde başlatılacağı belirtildi.

Petkim-İş Sendikası üç işyerinde grev kararı aldı

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Petkim-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu İstanbul'da kurulu Habaş ve Mertaşlar işyerleri ile Birleşik Alman İlaç Fabrikasında grev kararı alındı.

Petkim-İş Sendikası yetkililerinden edinilen bilgiye göre, oksijen, asetilen gibi sanayi gazlarının üretildiği işyerlerinde, bir aydır devam eden toplu sözleşme görüşmelerinde iş güvenliği ve ücret zamları konusunda uzlaşma sağlanamadığı öğrenildi.

Grev kararı alınan Habaş ve Mertaşlar işyerlerinde 100, Birleşik Alman İlaç Fabrikasında ise 420 işçini çalıştığı öğrenildi.

Grev kararlarının işyerlerine asıldığını belirten Petkim-İş yetkilileri, altı işgünü sonunda grev uygulamasına başlanacağını kaydettiler

5 Kontenjan Senatörü'nün atanmasına ilişkin Danıştay'a yapılan itiraz reddedildi

HABER MERKEZİ

CHP eski Istanbul Senatörü Avukat Mehmet Feyyat'ın Cumhurbaşkanı Vekili İhsan Sabri Çağlayangil tarafından atanan 5 kontenjan senatörünün atanmasının iptali için Danıştav'a yaptığı başvuru reddedildi.

Danıştay Dava Daireler Kurulu dava için söz konusu işlemin "idari nitelikte bir karar olmadığını" belirterek davanın görev yönünden reddine karar verdi. Karara karşı oy veren Danıştay Dava Daireler Kurulu Başkanı Orhan Tüzümen ise karşı oy yazısında işlemin idari nitelikte olduğunu belirtti. Tüzümen'in yazısında "... Cumhurbaşkanlığı, yürütme görevini yerine getiren bir yüksek makamdır, işlemleri idari niteliktedir.

Anayasanın 114 ve 140. maddeleri gereği yargı denetimi için, ancak Danıştay önüne getirilebilir. Açıklanan gerekçeler karşısında davanın görev yönünden reddi görüşüne karşıyım" denildi.

Konu ile ilgili olarak davacı Mehmet Feyyat yaptığı tashih talebinde bulundu.

TİT İmzası yine kullanıldı

TEKGES–İŞ Ankara Şube Sekreteri tehdit edildi

HABER MERKEZİ

Türk İntikam Tugayı (TİT) TEKGES–İŞ Ankara Şube Sekreterine tehdit mektubu gönderdi.

Bursa'da sol görüşlü bir işçi öldürülürken, Konya'da iki devrimci yaralandı. CHP Kelkit İlçe Başkanı'nın evi faşistlerce bombalandı.

Rize'de ve Malatya'da sağ görüşlü iki kişi öldürülürken, İstanbul Fatih'te de sağ görüşlü iki kişi ağır yaralandı. İskenderun'da sağ görüşlü bir kişinin evi ile Havza'da AP yöneticisinin evleri kurşunlandı. İskenderun'da Ali Uygur için gösteri yapıldı. İstanbul'da bir devrimciyi yaralayan faşistler polisle çatıştı. Aybastı'da başlayan operasyonlarda 54 kişi göz altına alındı ve aramalar sürüyor. Batman'da bir bekçi öldürülürken, Amasya'da bir polis memurunun evi bombalandı. Manisa'da bir süre önce öldürülen CHP'li Eczacının katil zanlısı faşistler yargılandı. Hasankeyf Belediye Başkanı'nın sağ olduğu öne sürüldü.

Demokrat Haber Merkezi'ne ulaşan bilgilere göre olaylar şöyle gelişti:

FAŞİSTLER TEKGES–İŞ ŞUBE SEKRETERİNİN EVİNE "TİT" İMZALI TEHDİT MEKTUBU BIRAKTI

DİSK'e bağlı Tekges–İş Sendikası Ankara Şube Sekreteri'nin evine "TİT" imzalı bir tehdit mektubu bırakıldığı bildirildi.

Tekges–İş Sendikası Başkanlığınca yapılan açıklamada daha önce de Genel Yönetim Kurulu üyesi Tahir Güzel'in faşistlerin saldırısına uğradığı, bir yürütme kurulu üyesinin de evinin yakınlarında yaralandığı belirtilerek şöyle denildi:

"Olaylar açıkca göstermektedir ki iktidar, işverenler ve faşist çeteler işçi sınıfına ve onun sendikal haklarına karşı saldırıda işbirliği içindeler. Sendikal özgürlüklerin ortadan kaldırılması çabaları çok yönlü ve yoğun biçimde sürdürülmektedir. Bu saldırıların sorumlusu hiç kuşkusuz iktidardır. Belirtmek isterizki işçi sınıfımız baskı ve saldırılara göğüs gererek haklarını korumasını bilecetir.

İZMİR'DE BİR İLERİCİ YARALANDI

İzmir Karabağlar Gediz Mahallesi'nde İsmail Yıldırım adlı bir kişi durakta otobüs beklerken faşistlerin silahlı saldırısı sonucu ağır yaralandı. İzmir Emniyet Müdürlüğü Basın ve Halkla İlişkiler Bürosu'ndan edinilen bilgiye göre: Önceki gün saat 14.00 sıralarında durakta otobüs bekleyen İsmail Yıldırım silahlı kişiler tarafından üzerine ateş edilerek ağır yaralandı. Yaralı Yıldırım Devlet Hastanesine kaldırıldı. İsmail Yıldırım'ın İGD yanlısı olduğu saptandı.

CHP Kelkit İlçe Başkanının evi faşistlerce bombalandı

Gümüşhane'ye bağlı Kelkit ilçesi CHP İlçe Başkanı Avukat Metin Özdemir'in evi önceki gece faşistlerce bombalandı. Yetkililerden edinilen bilgiye göre, CHP İlçe Başkanı Av. Metin Özdemir'in evine konulan bomba, evin camlarının kırılmasına ve evde maddi hasar meydana gelmesine neden oldu. Ölen yada yaralananın olmadığı öğrenildi.

CHP Kelkit İlçe Başkanı Av. Metin Özdemir'e bundan bir süre önce de Hükümet Binası önünde faşistler tarafından ateş açılmıştı. Ancak Özdemir, olaydan sağ olarak kurtulmuştu.

İstanbul'da Kanarya Mahallesine yönelik saldırılar

Kanarya Mahallesi'ne önceki gün dışarıdan gelen faşistler halka saldırmak istediler. Özel bir arabayla mahalleye akşam saatlerinde gelen tümü silahlı olan faşistlere halkın karşı koyması sonucunda çatışma çıktı. BMW marka bir arabadan inen faşist saldırganlar çevrede ilerici-devrimci bilinen ev ve kişilere saldırmak isterlerken mahalle halkının karşı koymasıyla, Kanarya'da "Laz Metin" ve "Sarı Ahmet" diye bilinen faşistlerin evine sığınmak zorunda kaldılar. Evin etrafını çeviren bir grup, faşistlere ait olan BMW marka araba ile sığındıkları evi tahrip etti. Yarım saat kadar süren çatışmada silah kullanıldığı görüldü.

KONYA'DA FAŞİSTLERİN SALDIRISI SONUCU İKİ KİŞİ YARALANDI

Konya'nın Cihanbeyli İlçesi'nde Mahmut ve Mustafa Ünalan'a saldıran faşistler, bu kişilerin çeşitli yerlerinden yaralanmalarına neden oldular. Konya Emniyet Müdürlüğü yetkilileri, saldırganların Yusuf ve Latif Kara, Mehmet Uslu, Adem Eroğlu ve Mustafa Koru olduklarının belirlendiğini ve olaydan sonra kaçtıkları için arandıklarını bildirdiler. Yaralanan Mahmut ve Mustafa Ünalan tedavi altına alındılar.

GÖLCÜK'TE FAŞİST SALDIRILAR SÜRÜYOR

Gölcük'te son günlerde yoğunlaşan faşist saldırıların sürdürüldüğü bildirildi. Gölcük'te geçtiğimiz günlerde Sefer Demircan adlı CHP'li yurttaşın evine yanıcı madde atan ve bu arada iki ev, bir bakkal dükkanı ve bir marangoz atölyesini de tamamen yakarak yaklaşık 10 milyon lira zarara yol açan faşistlerin şimdi de duraklarda Türkeş'in fotoğrafları ve bazı faşist yayınları halka zorla satmaya çalıştıkları bildirildi. Faşistlerin gazete veya fotoğrafları almayanları tehdit ettikleri, çarşıdaki esnafı da haraca bağlamak istedikleri öğrenildi.

Yöre halkı faşist saldırganların MHP binasında yuvalandıklarını CHP'li Sefer Demircan'ın evinin yakılmasında kullanılan bombanın da, Tersanede imal edildiğini öne sürdüler.

BURSA'DA SOL GÖRÜŞLÜ BİR İŞÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

Bursa'nın Tayakadın Mahallesi'nde kimlikleri belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu sol görüşlü işçi Erol Atilla öldü. Öldürülen Atilla'nın bir süre önce Tofaş Otomobil Fabrikası'nda çalışmakta iken işten atıldığı öğrenildi.

Malatya ve Rize'de sağ görüşlü iki kiş öldürüldü

Malatya'da önceki gün saat 13.30-14.00 civarında Taştepe Mahallesi'nde bakkallık yapan Osman ismindeki kişi dükkanına giren kişiler tarafından kurşun sıkılarak öldürüldü. Ölen kişinin sağ görüşlü olduğu bildirildi.

● Rize'li iş adamlarından Yakup Cengiz önceki gece evine giderken, kimlikleri bilinmeyen iki kişinin ateş açması sonucunda öldü. Rize MHP İl Başkanı Tahir Yamak'ın yakını olduğu bildirilen Yakup Cengiz, önceki gece saat 22.10 sıralarında özel arabasıyla Tophane Mahallesi'ndeki evine giderken arabasından indiği sırada iki kişinin ateş etmesi sonucu öldü.

Rize Cumhuriyet Savcılığı yetkilileri, Cengiz'e 7 kurşun isabet ettiğini, olay yerinde yapılan aramada ise 8 boş mermi kovanı bulunduğunu belirttiler.

Öte yandan aynı saatlerde Rize Belediye binasının bitişiğindeki bir büfeye kimliği belirlenemeyen kişilerce patlayıcı madde atıldı. Güvenlik kuvvetleri olay yerine giderek patlayıcı maddeyi etkisiz hale getirdiler.

Yetkililer, her iki olayla ilgili soruşturmanın çok yönlü olarak sürdürüldüğünü bildirdiler.

HAVZA'DA İKİ AP YÖNETİCİSİNİN EVLERİ KURŞUNLADI

Samsun'un Havza ilçesi AP İlçe Yönetim Kurulu üyelerinden Hüseyin Akekin ile Dursun Er'in evleri önceki gece yarısı kimliği belirlenemeyen kişilerce kurşunlandı. Ancak olayda ölen ya da yaralanan kimse olmadığı yetkililerce ifade edildi. Olay sonrası güvenlik kuvvetlerince yapılan aramada olay yerinde 8 adet boş mermi kovanı bulunduğu ve ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü öğrenildi.

İSKENDERUN'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİNİN EVİ KURŞUNLANDI

İskenderun Esentepe Mahallesinde sağ görüşlü olarak bilinen muhtar İhsan Öz'ün evi kimlikleri belirlenemiyen kişilerce kurşunlandı. Olay sırasında ölen veya yaralanan olmadı. Evde maddi hasar meydana geldi. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

İSTANBUL'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ İKİ KİŞİ AĞIR YARALANDI

Fatih'te kimliği belirlenemiyen kişilerce bir otodan açılan ateş sonucu sağ görüşlü iki kişi ağır yaralandı. Yaşar Ünal ve Tekin Tütüncü adlı kişiler Çapa Hastanesi'nde tedavi altına alındılar. Yaralılardan Tekin Tütüncü'nün İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencisi, Yaşar Ünal'ın ise lise mezunu olduğu öğrenildi. Yetkililer olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü belirterek, iki kişinin Fatih'te nöbet tutarken yaralanmış olabileceklerini söylediler.

İskenderun'da Ali Uygur için gösteriler yapıldı

Mersin'de karakolda yapılan işkence sonunda öldüğü ve polisler tarafından gizlice Mersin Mezarlığına gömüldüğü öne sürülen Ali Uygur ile ilgili gösteriler sürüyor. Dün de İskenderun'da üzerinde Ali Uygur ile ilgili sözler yazılı pankartlar asıldı.

Öte yandan Yıldıztepe mahallesinde Ali Uygur ile ilgili olarak duvarlara yazı yazan bir grupla polisler arasında silahlı çatışma çıktı. Yarım saatten fazla süren çatışma sırasında ölen veya yaralanan olmadı.

İstanbul'da bir devrimciyi yaralayan faşistler polisle çatıştı

Zeytinburnu'nda Dostlar Kıraathanesi önünde seyyar satıcılık yaptığı bildirilen Hüseyin Elmacı'ya ateş ederek yaralanmasına neden olan 4 faşist olay yerine gelen polislerle silahlı çatışmaya girdiler. Çatışma sonunda Mustafa Sururi adındaki faşist yaralı olarak yakalandı. Zeytinburnu İhsan Mermerci Lisesi öğrencisi olduğu bildirilen faşist Cerrahpaşa Hastahanesinde tedavi altına alındı

AYBASTI'DA 54 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

Ordu'nun Aybastı İlçesi'nde önceki gece sabaha karşı başlayan operasyonlarda 54 kişinin gözaltına alındığı ve aramaların devam ettiği bildirildi. Aybastı da konulan sokağa çıkma yasağının devam ettiği ve geniş çaplı operasyonun sürdürüldüğü ve aramalarda 3 tabanca bulunduğu öğrenildi.

KONYA CEZAEVİ'NDEKİ TUTUKLU VE HÜKÜMLÜLERİN NAKİL İŞLEMLERİ TAMAMLANDI

Geçtiğimiz günlerde henüz saptanamayan bir nedenle tümüyle yanan Konya Merkez Kapalı Cezaevi'nde bulunan tutuklu ve hükümlülerin başka cezaevlerine nakil işlemlerinin tamamlandığı bildirildi.

Konya Cumhuriyet Savcısı Teoman Meteoğlu söz konusu tutuklu ve hükümlülerin 13 cezaevine dağıtıldıklarını, nakil sırasında herhangi bir olay meydana gelmediğini belirtti. Meteoğlu mahkumların Niğde, Eskişehir, Bozkır, Karaman, Cihanbeyli ve Konya'nın diğer ilçelerindeki cezaevlerine nakledildiklerini açıkladı. Bu arada yanan cezaevinin bahçesinde yapılan aramada bir adet tabanca ile patlayıcı madde bulunduğu da bildirildi.

BATMAN'DA BİR BEKÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

Batman Emniyet Amirliği'nde görevli bekçi Hüseyin Aybek Yeşiltepe semtinde kimlikleri belirlenemeyen kişilerin açtığı ateş sonucu öldürüldü. Yetkililer olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü belirttiler.

MANİSA'DA BİR SÜRE ÖNCE ÖLDÜRÜLEN CHP'Lİ ECZACININ KATİL ZANLISI FAŞİSTLER YARGILANDI

Birsüre önce Manisa'da öldürülen CHP li Eczacı Neşe Gülersoy'un katil zanlısı faşistler, İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde yargılanmaya başlandı. Duruşmada Askeri Savcı Sanıklardan Adnan Akdağ ve Hüseyin Cengiz hakkında iddianemeyi okuyarak, sivil savcı tarafından haklarında ölüm cezası istendiğini bildirdi. Mahkeme heyeti iki kişiyi yeniden sorguya çekerek cinayetin amaç ve ne şekilde işlendiğini sordu. Duruşma bazı konuların incelenmesi için başka bir güne ertelendi.

BURSA CEZAEVİ'NDE MEYDANA GELEN OLAYDA BİRİ KADIN 2 KİŞİ ÖLDÜ

Bursa Kapalı Cezaevi'nde meydana gelen olayda Fikri Yüksel adlı bir kişi kendisini ziyarete gelen karısı Zerafet ile aynı cezaevinde bulunan Caner'i bıçaklayarak öldürdü. Cezaevi Savcılığı olayla ilgili soruşturmaya başlanarak Fikri Yüksel'in ifadesine başvurulduğunu açıkladılar.

AMASYA'DA BİR POLİS MEMURUNUN EVİ BOMBALANDI

Amasya'nın Üçler Mahallesi'nde 2. Şube'de görevli polis memuru Mehmet Kovan'ın evi önceki gece kimlikleri belirlenemeyen kişilerce bombalandı. Olayda can kaybı olmadığı, maddi hasar meydana geldiği tesbit edildi.

MALATYA CEZAEVİNDEN KAÇAN SOL GÖRÜŞLÜ KADIN MAHKUM YAKALANDI

Malatya Kapalı Cezaevi Kadınlar Koğuşunda gardiyanın uyumasından yararlanan Sakine Polat, kadın gardiyanın elbisesini giyerek ve anahtarını alarak kapıyı açtı ve kaçtı. Dört saat sonra Çavuşoğlu mahallesinde yapılan operasyonda yakalanan Sakine Polat yakalanarak tekrar cezaevine kondu. Polat'ın sol görüşlü ve siyasi suçtan hükümlü olduğu bildirildi.

HASANKEYF BELEDİYE BAŞKANI'NIN SAĞ OLDUĞU ÖNE SÜRÜLDÜ

Bir süre önce yanında makam şoförü ve Zabıta memuru olduğu halde Batman'ın Tılmış Köyü yakınlarında kimliği belirsiz kişilerce silah zoru ile kaçırılan, Gercüş'ün Hasankeyf bucağının CHP'li Belediye Başkanı'nın sağ olduğu ileri sürüldü. Emin Zemin tarafından kamuoyuna duyurulması istemiyle yapılan açıklamada, kardeşinin hâlâ sağ olduğu yolunda haber aldıklarını söyledi.

CHP'li Belediye Başkanı İsmail Zemin'in kardeşi Edip Zemin, makam şoförü Haydar Işık'ın kaçırılma sırasında öldürüldüğünü belirterek "ancak kardeşim ve Zabıta memuru Refik Taş'ın sağ olduklarını haberini aldık, kesinlikle öldürülmemişler" dedi.

DİYARBAKIR'DA BİR İŞÇİ ÖLÜ OLARAK BULUNDU

Diyarbakır Hevsel Bahçeleri'nde bir işçi ölü olarak bulundu. Tuğla Ocaklarında çalışan işçiler tarafından Çiftehavuzlar Mevkiinde ölü olarak bulunan Mehmet Erteeri adlı 22 yaşındaki işçinin, tabanca ile öldürüldüğü saptandı. Emniyet yetkilileri, sanıkların yakalanması ve olayla ilgili soruşturma işlemlerinin sürdürüldüğünü bildirdiler.

İSTANBUL'DA BİR KADIN ÖLDÜRÜLDÜ

1 Mayıs Mahallesi'nde bulunan bir eve kimlikleri belirlenemeyen 2 kişinin açtığı ateş sonucu, Makbule Aksoy adlı bir kadın öldürüldü.

Yetkililer olayla ilgili soruşturmaya başlandığını açıkladılar.

ÖDEMİŞ'TE BİR KADIN AĞIR YARALANDI

Ödemiş Koyundere Köyü'nde bahçede incir toplamakta olan Fatma Yağcı adlı kadına kimliği belirlenemeyen kişiler tabancayla ateş açarak ağır yaralanmasına neden oldular. İzmir Devlet Haştanesine kaldırılan Yağcı'nın sağlık durumunun ciddi olduğu bildirildi. Kaçan kişilerin aranmasına başlandı.

MERSİN'DE BİR MUHTARLIK BİNASI YAKILDI

Mersin'in Tozkoparan Mahallesi muhtarlık binası kimliği belirlenemiyen kişiler tarafından benzin dökülerek yakıldı. Yetkililer olayda can kaybı olmadığını ve soruşturmanın sürdürüldüğünü bildirdiler.

MARDİN'DE BİR KÖYE YAPILAN BASKINDA 4 KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Önceki gün Mardin'in Nusaybin İlçesi'ne bağlı Görentepe Köyü'ne yapılan silahlı baskın sonucu 4 kişi öldürüldü. Henüz belirlenemeyen bir nedenle Çağlara Köyü'nden oldukları belirlenen Ali Aslan, Hamo Aslan ve Şeymuş Aslan Görentepe Köyü'ne silahlı baskın düzenlediler. Baskın sırasında köy muhtarı Mehmet Aydemir, Abdurrahman Aydemir ve yeğeni Lokman Aydemir ile köy bekçisi Ali Alp otomatik silahlarla açılan ateş sonucu olay yerinde öldüler. Nuseybin Cumhuriyet Savcılığı'ndan yapılan açıklamada olayla ilgili soruşturmaya başlandığı ve kaçan kişilerin yakalanmasına çalışıldığı belirtildi.

ADANA'DA SERVİS OTOSU TARANDI, ŞOFÖR AĞIR YARALANDI

Adana'da Bossa Basma Fabrikası'na ait işçi otobüsü, kimlikleri belirlenemeyen kişilerce tarandı. Otobüs şöförü Bekir Aytekin ağır yaralandı. Gece vardiyası işçilerini eve götüren servis otobüsü Yeşilevler Engel Camii yakınlarında kimlikleri belirlenemeyen kişilerin silahlı saldırısına uğradı. Otomatik silahlarla açılan ateş sonucu servis otobüsünün şoförü Bekir Aytekin ağır yaralandı. Yetkililer Bekir Aytekin'in hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındığını ve soruşturmaya başlandığını açıkladılar.

Çetin Özeralp bugün toprağa veriliyor

1.Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesi'nden yapılan açıklamada, Doktor Yüzbaşı Çetin Özeralp'ın cenazesinin bugün kaldırılacağı bildirildi.

1. Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesi'nin açıklamasında, Doktor Özeralp'in ilk belirlemelere göre bir sol örgüte üye kişilerce öldürüldüğünün belirlendiği belirtilerek, şöyle denildi:

"Kendini insanlığa adayan, meslek andına hizmetleri boyunca sadık kalarak herhangi bir ayrım yapmaksızın tüm hastalarını şifaya kavuşturmaktan başka hiç bir düşüncesi olmayan, mesleğine aşık, kalbi insan sevgisi ile dolu, milletine ve yurduna gönülden bağlı bir doktorun, giriştikleri eylem sırasında çeşitli nedenlerle yaralanarak ele geçen veya sonradan hastalanan anarşistleri hastanesinde yaşama döndürmek için bütün gücü ve bilgisi ile çırpınmasına karşılık olarak, intikam almak kastıyla öldürülmesi, ülkemizi bugünkü sıkıntılı görünüme sokan terör odaklarının ve bunların robot katillerinin ne derece insanlık duygularından yoksun olduklarını göstermektedir.

Merhumun aziz naaşı 22 Ağustos 1980 Cuma günü Selimiye Kışlası önündeki camiide kılınacak öğle namazını müteakip askeri törenle Karacaahmet'teki ebedi istirahatgâhına tevdi edilecektir."

ANKARA SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞININ AÇIKLAMASI

Dördüncü Kolordu ve Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 29 Şubat 1980 tarihinde İstanbul Karayolu 22. kilometrede bulunan PTT Radyolink İstasyonu'nda öldürülen bekçi Nevzat Boylu ile arkadaşları Hüseyin Eser ve Sadık Aydınlı'yı öldürmek suçundan sanık Hüseyin Yeni Yapın'ın yakalandığını açıkladı.

Dördüncü Kolordu ve Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesi'nin konuyla ilgili açıklaması şöyle:

"1–29 Şubat 1980 günü İstanbul Yolunun 22'nci kilometresinde bulunan PTT Radyolink İstasyonu'nda görevli Nevzat Boylu ve bekçinin yanında ziyaretçi olarak bulunan Hüseyin Eser ile Sadık Aydın isimli şahırların görevli bekçiye ait ingiliz Piyade Tüfeği ile öldürülmesi olayını gerçekleştiren sanık Hüseyin Yeni Yapan yakalandı.

Olay ile ilgili olarak sürdürülen soruşturma ve operasyonlar devam ederken, 8 Ağustos 1980 günü Anafartalar bölgesinde meydana gelen bir gasp olayı, bu cinayeti açıklığa kavuşturmuştur. Anafartalar bölgesinde Hasan Bozkurt isimli şoför yönetimindeki taksiye müşteri olarak binen Hüseyin Yeni Yapan, isimli sanık, silahlı tehdidi ile şoförü etkisiz duruma getirmiş ve 1400 lira para ile birlikte otoyu, gasp ettikten kısa bir süre sonra yakalanmıştır. Sanığın bu olayda kullandığı tabancanın öldürülen bekçi Nevzat Boylu'ya ait olduğunun tespit edilmesiyle soruşturma derinleştirilmiş ve sanık Hüseyin Yeni Yapan bu öldürme olayına bizzat kendisinin katıldığını, görevli bekçinin elindeki tüfeği ve tabancayı alarak şahısları etkisiz duruma getirdiğini, her iki silahı da kullanarak cinayeti gerçekleştirdiğini itiraf etti.

Olayla ilgili olarak ele geçirilen suç aletleri ve sair deliller, de olayın bu biçimde cereyan ettiğini doğrulamıştır.

2–Ayrıca 13 Ağustos 1980 günü Hüseyin Gazi Mahallesi, Çoban Çeşmesi yakınında bulunan boş bir evde, bir adet 9 mm. çaplı barebellum tabanca, Mustafa Yılmaz adına düzenlenmiş sahte bir hüviyet, tabancaya ait iki adet şarjör ve onaltı adet mermi ile birlikte yakalanan Hıdır Durmaz isimli sanık, yapılan sorgulamasında, yasa dışı sol bir örgüt üyesi olduğunu ve aşağıda sıralanan eylemleri gerçekleştirdiğini itiraf etmiştir.

a—Silahlı ve gizli bir örgüt kurmak ve örgütsel eylemlere iştirak etmek.

b—7 Ocak 1978 tarihinde Etimesgut Mehmetçik Lisesi çatısından, halen tutuklu bulunan suç arkadaşları, Mustafa Kandaş, Ercan Dursun ve Yılmaz ile birlikte girerek okulun duvarlarında asılı bulunan Türk büyüklerine ait fotoğrafları tahrip etmek ve okulun öğrencilerine ait 18 adet nüfus hüviyet cüzdanını almak,

c—12 Mart 1979 günü saat 01.00 sıralarında Şentepe, Güventepe Mahallesi Muhtarı Mustafa Barış'a ait evi, yanında Ali Haydar Kot adı ile tanınan Seyit Kocakuşak, Hasan Kot adı ile tanınan Murat Şenol, Mustafa Kantaş ve Mahmut Uyan isimli arkadaşları ile birlikte kasten yakmak ve kurşunlamak.

d—28 Mart 1979 günü saat 07.30 sıralarında Şentepe Güventepe Mahallesi'nde Ahmet Yıldırım adlı şahsa ait evi kundaklamak ve kurşunlamak.

e— 27 Nisan 1979 günü saat 07.30 sularında Karşıyaka 2'nci Cadde 9'uncu Sokak üzerinde bulunan gazete bayii dükkanına halen tutuklu bulunan Mustafa Kantaş ve Murat Şenol isimli arkadaşları ile birlikte silahlı saldırı düzenleyerek bayiide bulunan Yusuf Akyıldız ile Burhan Akkuş isimli şahısları öldürmek.

Mamak Askeri Ceza ve Tutukevindeki mahkumların görüşe çıkmaması üzerine görüşmeciler Ankara-Samsun karayolunu 15 dakika kadar trafiğe kapattılar.

Mamak'taki sol görüşlü tutuklu ve mahkumlar bir süre görüşe çıkmadılar

ANKARA (DEMOKRAT)

Mamak Askeri Ceza ve Tutukevindeki sol görüşlü tutuklu ve mahkumların önceki gün sabahtan itibaren görüşe çıkmadıkları bildirildi. Açlık grevi de yapan mahkumların 3 gün görüşe çıkmayacakları öğrenildi.

Mamak Askeri Ceza ve Tutukevinde kalan sol görüşlü mahkumların, idama mahkum iki faşistin kaçması üzerine sol görüşlü mahkumların kaldıkları koğuşlarda sayımın sıklaştırılmasını ve yeni gelen komando birliğinde görevli iki asteğmenin tutuklular üzerindeki erler ile baskı yaptırmasını protesto etmek amacıyla açlık grevi ve görüşe çıkmama eylemine başladıkları bildirildi.

Görüşe çıkmayan tutukluların yakınlarının görüş nizamiyesinde sürekli bekledikleri, dün 13.30 sıralarında da Samsun karayolunu 15 dakika kadar trafiğe kapattıkları öğrenildi.

Öte yandan, çeşitli nedenlerle direniş yaptıkları gerekçesiyle A Blokta kalan sol görüşlü tutuklulardan 30 kişi ile C, D ve F bloklarında kalan tutuklulara 1 ay süreyle görüş yasağı konulduğu öne sürüldü.

Gölköy'den Ordu'ya gelen vatandaşların tümü gözaltına alınıyor

HABER MERKEZİ

Gölköy'den çeşitli ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Ordu'ya gelen yurttaşlar gözaltına alınıyor ve yakınları ile görüşmeleri engelleniyor. Ordu Valisi Akkaya diğer ilçe ve köylerde olduğu gibi Ordu'da da, faşistleri muhbir olarak kullanıyor. Faşist muhbirlerin tesbit ettiği Gölköy'lü yurttaşlar, polis tarafından gözaltına alınarak Ordu Emniyet Amirliği'ne götürülüyorlar.

Gölköy Emniyet Amirliği'ne müracaat ederek yakınlarının Ordu'da hiçbir gerekçe gösterilmeksizin gözaltına alındığını ve bu konuda bir açıklama beklediklerini söyleyen yurttaşlara, böyle bir durum olmadığı söylenirken, geçtiğimiz günlerde çeşitli illere çalışmak için giden Muzaffer Namlı, Kemal Genç, Nihat Aksu ve Cafer Ömerustaoğlu gözaltına alındı. Cafer Ömerustaoğlu daha sonra sağ görüşlü olduğu gerekçesiyle serbest bırakıldı. Diğer kişiler ise alıkonuldular. Son olarak İstanbul'a gitmek üzere otobüse binen Ramazan Kıran, Seyit Yücel ve Naim Yücel arabadan indirilerek gözaltına alındılar. Yakınları tarafından bugüne kadar yapılan tüm müracaatlar karşılıksız bırakılırken gözaltında bulundurulanlar kimse ile görüştürülmüyorlar. Bu konuda bir açıklama yapan Gölköy'lü yurttaşlar, gözaltında bulundurulan yakınlarına işkence yapıldığını ve bu nedenle kimse ile görüştürülmediklerini sandıklarını ve yakınlarının yaşamlarından endişe duyduklarını söylediler.

Mehmet Karaduman için mezarı başında tören yapıldı

(MUĞLA–DEMOKRAT)

Muğla'nın Ula ilçesi'nde bir yıl önce faşistlerce katledilen Mehmet Karaduman, mezarı başında kalabalık bir halk topluluğunun katılımıyla anıldı. Mezarı başında konuşmalar yapıldıktan sonra, yaklaşık 1500 kişinin katıldığı bir yürüyüş de yapıldı. Yürüyüş sırasında "Mehmet Karaduman Yaşıyor" ve faşizmi kınayan sloganların söylendiği bildirildi.

Yürüyüşten sonra güvenlik kuvvetlerinin yedi kişiyi gözaltına aldığı, ancak daha sonra dördünü serbest bıraktığı öğrenildi.

Yürüyüş ve mitinglere katıldıkları gerekçesiyle

Mersin'de 100 öğretmen açığa alındı

MERSİN (DEMOKRAT)

Mersin'de 1 Mayıs'ta ve değişik zamanlarda düzenlenen yürüyüş mitinglere katıldıkları gerekçesiyle 100 öğretmenin İçel Valiliği'nce açığa alındığı ve 17 öğretmenin de faşist terörün yaygın olduğu illere sürüldüğü bildirildi. Öğretmenler sürgünlerle ilgili olarak yaptıkları açıklamada bir çok öğretmenin istifaya zorlandığını ve yerlerine faşistlerin yerleştirildiğini ifade ettiler.

Eğitim emekçilerinin yasal hiç bir gerekçe gösterilmeden faşist saldırıların yoğun olduğu illere sürüldüğünü ve istifaya zorlandığını belirten öğretmenler, can ve mal güvenliklerinin ortadan kaldırıldığını söyleyerek şöyle dediler:

"Istifa eden öğretmenlerin yerine faşistler atanarak eğitim alanları bütünüyle faşistleştirilmektedir. Okulların kapalı olması fırsat bilinerek kıyım ve sürgünler hızlandırılmıştır. 8'i Karaoğlanoğlu, 8'i Sabiha Çiftçi ve bir tanesi de Gazipaşa İlkokulu'ndan olmak üzere 17 öğretmen arkadaşımız sürgün edildi. Birçoğunun aileleri parçalanarak istifaya zorlandı."

Öğretmenler açıklamalarında ayrıca çocuklarının geleceğini düşünen tüm öğrenci velilerini yanlarında yer almaya çağırdılar.

Yasal olarak düzenlenen yürüyüş ve mitinglere katıldıkları gerekçesiyle 100 öğretmenin İçel Valiliği'nce açığa alınması öğretmenler ve Mersin halkınca tepki ile karşılandı.

BULMACA

SOLDAN SAĞA:

1-Kır hayatını ve törelerini anlatan-2-Özel ad-Bir iş yapılırken varılmak istenen son-3-Bir gezegen adı-4-Dili eski Roma'da konuşulan dilden türemiş olan ulus-Ayak topunda topun kale dışına çıkması-5-Toplulukta bir takımdan olanların hükümet erkini elde tutması-6-Tersi: Ateş yakmak için çakmak çakarak tutuşturulan madde-Gemilere ve yakın kıyılara yük taşıyan güvertesiz büyük tekne-7-Eyer ve başka at takımları yapan zanaatçı-8-Bir itiraz ünlemi-Karışık renkli-9-Kültür-Tahıl için kullanılan bir ölçek.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1-Canlı varlıklardaki şartlı refleksleri açıklayan Rus hekimi (soyadı)-Bir emir-2-Alüminyumun simgesi-Kabuğu ile az pişirilen yumurta-3-Şüpheci sözcüğünün anlamdaşı-4-Yerli malımızın simgesi-Önüne bir harf getirildiğinde takımlar grubu, küme anlamında bir sözcük belirir-Ünvan-5-Bir ticaret işinin kurulması için gereken para-6-Oy-Tersi-Temelli ve düzenli durum-7-Bir yüzey ölçü birimi-Tersi: Marmara Denizi'nde bir ada-8-Bir harfin adı-Ağır yük kaldırma düzenlerinin işlemle çalışan makine bölümü-9-Bir noktanın esas olarak alınan düzlemden uzaklığı- Kuzu sesi-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									■
2					■				
3		■		■			■	■	
4						■			
5									■
6				■					
7	■		■						■
8			■				■	■	
9					■				

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:

1-Kategori-2-Azim-Ye-3-Ra-Saman 4-Krizalit-5-Talan-6-Sina-Le-7-kanhareF-8-Si-Ta-Ati-9-Azı-Sim

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1-Karkas-sA-2-Azar-İkiz-3-Ti-İkna-4-Em-Ant-5-saT-Has-6-Oyalama 7-Remil-Ram-8-Atalet-9-Un-Nefiy-

SİNEMA SİNEMA SİNEMA SİNEMA SİNEMA SİNEMA

Yavuzer ÇETİNKAYA

Paristen Sinema Notları

"Sürü" Paris'te

● FRANSA'NIN EN BELLİ BAŞLI YAYIN ORGANLARINDA YAZAN SİNEMA YAZARLARININ TARTIŞMASIZ BU YAZ SEZONUNUN EN İLGİ ÇEKİCİ VE MUTLAKA GÖRÜLMESİ GEREKEN FİLMİ SEÇTİKLERİ "SÜRÜ" BİR AYDAN BU YANA PARİS'TE ALTI SİNEMADA BİRDEN OYNUYOR.

● **YAZARLARIN TÜMÜNE YAKIN BİR BÖLÜMÜ FİLMDEKİ GENÇ ÖĞRENCİNİN SINIFSAL ÇÖZÜMLEMELERİNE KARŞI TEPKİ DUYMUŞLAR. FAKAT BU TEPKİ DAHA ÇOK "OLMASAYDI KEŞKE" "FAZLA KAÇIYORDU" GİBİ BİR HAYIFLANMA BİÇİMİNDE.**

● **FİLMİN BURADA İZLEDİĞİMİZ KOPYASI İNGİLTERE'DE YENİDEN YIKANIP BASILMIŞ VE ALT YAZISI BAŞARILI BİR BİÇİMDE ÇEVRİLMİŞ PIRIL PIRIL BİR KOPYA. BU DA, FİLMİN GÖRÜNTÜ AÇISINDAN DA ÇOK OLUMLU ELEŞTİRİLER ALMASINA YARDIMCI OLUYOR: FİLMİN SANATSAI DEĞERİNİ VURGULAYAN "OLAĞANÜSTÜ, İNANILMAZ, KUSURSUZ..." GİBİ DEĞERLENDİRMELER İKİ YIL YAKINDAN İZLEDİĞİM FRANSIZ SİNEMA DÜNYASINDA SIK SIK KULLANILAN SÖZCÜKLER DE DEĞİL...**

● ***BÖYLESİ BİR DÖNEMDE ÜLKEMİZ SİNEMASININ YÜZÜN AĞARTAN BİR FİLME KARŞI BAZI GAZETELERİMİZİN AVRUPA BASKILARINDAKİ BAZI DEĞERLENDİRMELERE KOŞUT, "SÜRÜ; ÜLKEMİZİ KÖTÜ TANITIYOR", "...TAM TURİZM MEVSİMİNDE ALMANYA TELEVİZYONUNDA BÖYLE BİR FİLM GÖSTERİLMESİNİN ANLAMI NE?..." TÜRÜNDEN YAZILAR GÖRMEK BAŞKALDIRI DUYGULARI UYANDIRIYOR İNSANDA. GEÇEN YIL EYFEL KULESİNDE TÜRKİYE'Yİ TANITIYORUZ DİYE GÖBEK KIVIRTTIRANLARIN ÇARŞAF ÇARŞAF REKLAMINI YAPAN BU ORGANLARIN, ÜLKEMİZİN BUGÜNE DEĞİN ÜRETTİĞİ EN SAYGIN SİNEMA YAPITLARINDAN BİRİNE KARŞI ALDIKLARI TAVRI DAHA DA MİDE BULANDIRICI KILIYOR.***

Fransız Komünist Partisinin yayın organı Revolution'un, "bir film hapishaneden nasıl gerçekleştirilebilir" diye söz ettiği Sürü'nün senaristi Yılmaz Güney

Le Monde gazetesi yazarı Jacques Siclier'nin başarısını vurguladığı ve örnek olarak tren yolculuğu sahnesi çekimini betimlediği Sürü'nün yönetmeni Zeki Ökten

İki dünyanın çatışması "Çetin ve Sert" "Bir Başkaldırı Haykırışı" "Anadolu göçerlerinin tehlike işareti, "Türkiye'de feodalizm, kan davası ve sosyalizm, "Sürü" Zeki Ökten'in Yılmaz Güney'in senaryosuna dayanarak çektiği film bir aydır Paris'te altı sinemada birden oynuyor. Yukarıdaki tırnak içindeki alıntılar Fransa'nın en belli başlı yayın organlarında yazan sinema yazarlarının tartışmasız bu yaz sezonunun en ilgi çekici ve mutlaka görülmesi gereken filmi seçtikleri "Sürü"üzerine yazdıkları yazılara attıkları başlıklar. Liberation, Le Matin gibi günlük, Nouvel Observateur ve Revolution gibi haftalık yayın organları tam sayfa ayırdılar "Sürü"ye. Üstelik tüm bu yazılarda filmin tam hakkını vererek kendi dillerinden bize de geçen bir deyimle'şapka çıkarttırdılar' bu eleştirmenler. Figaro ve France Soir gibi sağ eğilimli gazetelerin yazarları bile görmezlikten gelemediler "Sürü"nün başyapıt niteliğini. Hele "Sürü" üzerine bizim bazı yazarlarımızın yaptıkları eleştirileri hatırlayınca çıkardığımız şapkanın taşıdığı anlam daha da önem kazanıyor.

Bir kere hiç bir yazar "ah zavallı geri kalmış ülke, barbar Türkler işte", gibisinden batı kamuoyunda sıkça rastladığımız bir önyargıyı yansıtmıyor. Üstelik filmin getirdiği "Türkiye panoraması"nın,hakkında çok az şey bildikleri ülke hakkında çok şeyler öğrettiğini açık açık söylüyorlar. Filmin mesajını ve içeriğini neredeyse eksiksiz bir biçimde kavramış olmaları bunun en açık kanıtı. VSD adlı merkez sağ eğilimli magazin dergisinin yazarı Claude Mauriac önyargılara karşı izleyiciyi uyararak başlıyor yazısına:

"Çok güzel,olağandışı bir film. Gerçekten. Bir Türk filmi sizin cesaretinizi kırmasın.Tam tersine. İlk görüntülerden başlayarak ilgilenmeye başlıyoruz filmle. İlk on dakikadan sonra ise tutsak alınıyoruz."

Fransız Komünist Partisinin haftalık yayın organı Revolution'da ise Albert Cervoni yazısına "Bir film hapishaneden nasıl gerçekleştirilebilir? Ve nasıl en dar durumlarda bile günümüz Türkiyesinin çelişkilerini gösteren bir başyapıt üretebilir?'diye başladıktan sonra Güney'in son olarak nasıl mahkum olduğunu anlatıyor ve şöyle diyor:

"Türkiye'deki tüm film çekimleri gibi bu filmin çekimi de gerçek bir macera idi. Döviz yokluğundan aynı marka filmi elde edebilmek bile imkansızdı. Sürü filmi için Agfa, Orwo ve Kodak marka ham filmler kullanılmış. (Burada bir yönetmen filme, elde yeteri kadar aynı markanın aynı üretim serisinden film stok edilmeden başlamıyor y.ç) Hiç bir ses direkt olarak kaydedilmemiş ve tüm seslendirme sonradan eşleştirme sistemiyle yapılmış. Bu koşullarda Sürü'nün yapımındaki başarıya hayran kalmamak elde değil. Bu büyük filmde günümüz Türkiye toplmunun korkutucu zıtlıkları ile karşı karşıya geliyoruz. Bir tarafta modern unsurlar bir tarafta çağdışı bir kafa yapısı ve sosyal ilişkiler."

"İKİ DÜNYANIN ÇATIŞMASI"

Le Monde gazetesi yazarı Jacgues Siclier'de yazısına koyduğu "İki dünyanın çatışması" adından anlaşılacağı gibi, aynı düşüncede. Her önem verilen sanat olayı gibi Le Monde'un birinci sayfasından başlıyan eleştirisinde Yılmaz Güney'in sinema ve politik geçmişini özetledikten sonra, filmin öyküsünü anlatan Siclier, Yılmaz Güney'in özgün senaryosu yanında Zeki Ökten'in yönetim başarısının altını çizerken örnek olarak verdiği tren yolculuğu sırasındaki çekimlerin betimlemesinden sonra söyle sürdürüyor yazısını:

"Ankara. Sosyalist mimarı biçimlerden etkilenmiş ağır idari binalar ve anıtlar. Batıvari bir tüketimi anlatan binalar,bankalar ve vitrinler eski bir geçmişi gölgeleyen kentsel bir uçurum. Burada Hamo ve ailesi trajik bir biçimde kaybolurlar, ama Ökten bütün bunları anlatırken asla bir "sefalet edebiyatına" kaçmıyor.Güncel gerçekliğin en ayrıntılı çizgileriyle coğrafi ve kültürel farklılıkları uzlaştıramayan ve sınai gelişimin derin çelişkileri çözemediği modern Türkiye'nin politik gerçekliğini duyuruyor bize:

Le Guodition de Paris Gazetesi'nin yazarı Pierre Boutellier de filmin bu yönünün altını çizmiş:

"Yavaş yavaş başkente yaklaştıkça "kırsal"ın naifliği ve darbelere karşı dayanıksızlığına karşın "kentsel" şiddet ve saldırganlığın arttığını görüyoruz. Binlerce ışık yılının ayırdığı iki yaşama biçimi arasındaki uyumsuzluk, örneğin bir trafik sıkışıklığı anında koyun sürüsünün Ankara caddelerine varması veya kentte sığınacak yer arıyan göçerlerin önünde bir anti-faşist gazete satıcısının bir arabadan ateş açan komandolarca vuruluşu gibi güçlü sahnelerde vurgulanmış'''

Paris'te altı sinemada birden oynamakta olan "Sürü" filminden bir sahne

DOĞRU ALGILANIYOR

Bu eleştirilerin ülkemizi gerçekten çok az tanıyan bir kamuoyunun ürünleri olduğunu düşünürsek Yılmaz Güney ve Zeki Ökten'in başarısını daha yürekten alkışlamamız gerekir. Bütün yazılanlardan aldığımız izlenim bizim gibi Yılmaz Güney sinemasının gelişimini ve anlatmak istediği özü izlemiş olmayan kişilerin bile filmi doğru algılayabildikleridir. Nouvel Observateure'de Michel Mardore (her ne kadar yazısının bazı bölümlerinde ülkemiz tarihini pek iyi bilmediği gözüküyorsa da) "Sürü"nün en değerli yanı ,hayattan yakalanmış bin ayrıntı ile çizilen bir halkın , ne eski feodalizmi, ne de sahte modernliği saygıdeğer bulan,gerçek doğasının verilmiş olmasıdır.

Güney'in sesi iyi işitiliyor bu konuda. Ama biz bu sesi hapisaneden başka bir yerden duymak isterdik"diyor.

Telerama dergisinde Pierre Murat, "Sürü, egzotizm hayranları için "güzel" bir film mi? Hayır. Filmin nefis görüntüleri boşa değil. Bize dün kaderciliğin etkisinde ezilen Türkiye'nin, bugün aldırmazlığın değirmeninde öğütüldüğünü anlatıyor"dedikten sonra yazısını filmin bir kaç küçük hatasının altını çizdikten sonra şöyle bitiriyor:

"...bunlar birer ayrıntı. Bu yalınlığın, bu gerçeğin, bu güzelliğin karşısında söylenecek söz yok aslında."

Pariscope'daki tanıtma yazısında Jose-M.Bescos'un izleyiciye filmi betimlemesi şöyle:

"Bütün yaz gülemezdik herhalde. İşte yaz sezonunun çölünde bir inci, sert,saf ve kara bir elmas. Sürü. Yıkıma doğru giden bir yolculuk biçiminde sert bir suçlama. Yoksul bir çift arasındaki olağanüstü aşk öyküsü. Sefalet edebiyatına girilmeden yoksulluğun ve mutsuzluğun "Kuru Hayatlar", "Bisiklet Hırsızları"ve "Kalküta, Acımasız Kent' düzeyinde vurucu, güzel bir biçimde ve derin bir insanlık anlayışı ile anlatılması (Biraz gereksiz bir Marksist konferans dışında.)"

Yazarların tümüne yakın bir bölümü genç öğrencinin sınıfsal çözümlemelerine karşı tepki duymuşlar.

Fakat bu tepki daha çok "olmasaydı, keşke fazla kaçıyordu gibi" bir hayıflanma biçiminde. Bir tek Revolution dergisinde Alber Cervoni, filmin çizdiği Türkiye panoramasını anlattıktan sonra, "yalnız bir işçinin genç oğlu ülkenin durumunu Marksist bir yorumla, sınıfsal açıdan dile getiriyor"diye olumlu bir yaklaşımda bulunmuş. Cervoni öte yandan filmde basit çözümlemelerden kaçınıldığına örnek olarak da Hamo'nun kişiliğini almış' "Yaşlı Ağa ahlaki olarak suçlanmıyor, belli bir soyluluğu, hatta ihtişamı var. Fakat davranışlarından nefret edilmesinin gerekçesi, korkunç derecede eski kafalı, korkunç derecede çağdışı olması. Oğlu bile açıkça karşı çıkamıyor. "Ellerim bağlı ona karşı. Babamdır." Güney'in senaryosu ve Ökten'in yönetiminin ürünü olan film gerici bir toplumsal rejimi ve çağdışı köhnemiş eski yapıyı lanetliyor."

YAPIT HEDEFİNE ULAŞMIŞ

Gerçekten de buraya değin verdiğimiz örneklerden de anlaşılacağı üzere öz ve biçim açısından Yılmaz Güney ve Zeki Ökten'in oluşturdukları yapıt hedefine ulaşıyor. Yılmaz Güney'in 1974 yılında Onat Kutlar ile yaptığı bir söyleşiden vereceğimiz örnek de pekiştiriyor bunu. "Hızla değişen bir toplum, bu değişim süreci içerisinde bir takım kavramların anlamlarını ve niteliklerini de değiştirir. Bir şey tükenirken, çökerken, öte yanda yeni bir şey doğar." (Bir film)içerisinde her şeyi anlatmanın olanağı yoktur. Fakat bizim dünyaya bakışımızı, olaylara yaklaşışımızı, insan ilişkilerini ele alışımızı tam olarak anlatmasa bile sezdirecektir."

"Sürü" bir aydır Paris'te altı sinemada birden oynuyor. Aldığı tüm eleştiriler çok olumlu. Senaryosundan yönetimine, oyuncuların başarısından (çok haklı olarak tüm eleştirmenler oyunculuğun kusursuz olduğunda birleşiyor.), görüntünün başarısına kadar (filmin burada izlediğimiz kopyası İngiltere'de yeniden yıkanıp basılmış ve alt yazısı başarılı bir biçimde çevrilmiş pırıl pırıl bir kopya!) tarihimizin dış ilişkiler açısından da en zor dönemlerinden birinde ülkemizin yüzakı oluyor "Sürü". Filmin sanatsal değerini vurgulayan "olağanüstü, inanılmaz, kusursuz" gibi değerlendirmeler iki yıldır yakından izlediğim Fransız sinema dünyasında sık sık kullanılan sözcükler de değil. Buna karşın bir Türk filmine karşı bazı gazetelerimizin Avrupa baskılarında, daha önce sözünü ettiğim eleştirmenlerimizin değerlendirmelerine koşut, "Sürü ülkemizi kötü tanıtıyor" , "Tam turizm mevsiminde Almanya Televizyonunda böyle bir filmin gösterilmesinin anlamı ne?" türünden yazılar görmek, başkaldırı duyguları uyandırıyor insanda; Geçen yıl Eyfel kulesinde Türkiye'yi tanıtıyoruz diye göbek kıvırttıranların çarşaf çarşaf reklamını yapan bu organların, ülkemizin bugüne değin ürettiği en saygın sinema yapıtlarından birine karşı aldıkları tavrı daha da mide bulandırıcı kılıyor. Her ne kadar bu kokuşmuş, iki yüzlü "vatan-millet ahlakına" Yılmaz Güney "Arkadaş" filminde (Azem'in ağzından) bu "ahlak"ın temsilcisi Cemil'in turistlerin yoksulluğun fotoğrafını çekmelerine kızmasına karşın "Bırak çeksinler Cemil, Biz bu yoksulluğu ortadan kaldırana değin" anlamında,gereken uyarıyı yaptıysa da.

Son Söz: Selam olsun Sürü'ye emeği geçen herkese. Sağolsunlar.

KÜLTÜR BAKANLIĞI'NIN SİNEMA SANATINA YENİ BİR MÜDAHALESİ:

Antalya Ulusal Film Yarışmasında ödüllendirilen filmlerle ilgili Bakanlık yönetmeliği değiştirildi

● YENİ YÖNETMELİĞE GORE KÜLTÜR BAKANLIĞI, DERECE ALAN FİLMLERİN "MİLLİ KÜLTÜR"E UYGUN OLMASI KOŞULUNU GÖZETECEK.

● ANTALYA FESTİVALİ KAPSAMINDAKİ ULUSAL FİLM YARIŞMASI, GEÇTİĞİMİZ YIL BAKANLIĞIN VE SANSÜRÜN TUTUMLARI NEDENİYLE YAPILAMAMIŞTI.

Antalya Ulusal Film Yarışması'nda derece alan filmlere Kültür Bakanlığı'nca verilen ödüllerle ilgili yönetmelik değiştirildi.

Yeni yönetmeliğe göre Kültür Bakanlığı, yarışmada derece alan filmlere "Milli Kültür"e katkısı olduğuna karar verildiği taktirde ödül verecek. Söz konusu kararın, Bakanlıkça atanan Kültür Bakanlığı Sinema Danışma Kurulu tarafından alınacağı öğrenildi.

Daha önceki uygulamada, Kültür Bakanlığı herhangi bir koşulu öne sürmeksizin, yarışmada ilk üç dereceyi alan filmlere ve yönetmenlerine para ödülü veriyordu. Sinemamızın içinde bulunduğu koşullar gözönüne alındığında oldukça önemli bir destek işlevini kazanan bu uygulamanın kaldırılması, sinema çevrelerince hoşnutsuzlukla karşılanıyor. Sinema çevreleri, bu uygulamanın, siyasal iktidarın sinema sanatına yeni bir müdahalesi olduğu görüşündeler.

Ü.S.S. Dosyası

Ertuğrul ACAR -2-

ÜSS'den önce sınavların "klasik soru-yanıt" biçiminde yapılması birçok sorun doğurmuştu

Sınav kağıtlarının okunması zaman alıyor değerlendirme farklılıkları ortaya çıkıyordu

Bugün uygulanan yöntemin daha iyi anlaşılabilmesi için 1961-62 yıllarında Siyasal Bilgiler Fakültesinde uygulanan seçim yöntemi üzerinde kısaca durmak gerekir.

Okullarda öğretim görmek amacıyla başvuran öğrenci sayısının birden bire artması üzerine (1943-1944'te 700 iken 1960-61'de 3000 oldu) SBF öğretim üyesi Cemal Mıhçıoğlu sınavları kolaylaştırıcı bir örgütlenmeye gidilmesini önererek örgütlenme işini gönülllü olarak üzerine aldı.

Eski sistemde seçim, her öğrencinin istediği veya istedikleri fakültelere kaydını yaptırması, o fakültelerde sınava girmesi ve sınav kağıtlarının değerlendirilmesi ile olurdu.

Adaylar bir fakülteye girinceye kadar , epey zahmet çekerlerdi. Şöyle ki: Bir aday üniversiteye girmek için 5-6 fakülteye birden (postayla kayıt olmadığından) fakülte binalarının olduğu kentleri tek tek dolaşarak sınava girer, hangisini kazanırsa o okulda öğrenimini sürdürürdü. İlden ile dolaşmak adayı yorar, aileye büyük bir maddi külfet yükler ve bazen de aynı anda iki sınavın yapılması nedeniyle sınavı kaçırır, veya birini tercih etmek zorunda kalırdı. Tüm aileler için geçerli olan bu olgu, dar gelirli aileleri daha fazla etkiliyor, yoksul halk çocuklarının üniversiteye girme özgürlükleri kağıt üzerinde kalıyor, sınava bile giremiyorlardı. Böyle bir turistik seyahate çıkmak aza mal olmuyordu. Borç harç bulup buluşturarak sınava gönderilenlerin de nasıl bir sonuç alacağı az çok herkesin bildiği bir şeydi.

Diğer yandan sınavlar soru-yanıt biçiminde -klasik biçimde- olmaktaydı. Bunun sakıncaları şöyle özetlenebilir: Bir kere çok sayıda kişinin katıldığı seçme sınavlarının kağıtları kısa zamanda değerlendirilememekteydi. Oysa sınavlar Ekim'de yapılıyor ve kağıtların değerlendirilme süresi iki ayı aşabiliyordu. Böylece Kasım'da başlaması gereken eğitime bir kaç ay sonra başlanabiliyordu. Yani sınav kağıtlarının değerlendirilmesi eğitimi aksatabiliyordu. Üstelik yapılan değerlendirmeler sağlıklı olmamakta ve büyük takdir farklılıklarına neden olmaktaydı. Takdirin ne kadar farklı olabileceği konusunda Omer Mart'in (Tedrisat mecmuası sayı 10 yıl Nisan 1952 sayfa 3-7) bir incelemesi çok ilginçtir: "Aynı ortaokul öğrencisi tarafından cevaplandırılan bir Türkçe, bir Matematik ve bir Tabiat Bilgisi sınav kağıdı çoğaltılarak her biri notlandırılmak üzere 200'den fazla öğretmene gönderildi: Aynı cevaplara takdir edilen notların Türkçe'de 2 ile 9, matematikte 2 ile 7, tabiat bilgisinde 2,5 ile 10 arasında değiştiği görüldü. " Çok küçük puan farklarının üniversiteye girme yada girememe sonucunu doğurduğu böyle bir yarışma sınavında daha objektif seçme ve değerlendirme yöntemlerine gereksinim olduğu açıktı. Bu anlamda eski sistem mutlaka değiştirilmeye muhtaçtı.

Ayrıca bir öğrencinin birden fazla eğitim kurumuna başvurması, aday sayısını yapay olarak kabartıyor, bu da her alanda olduğu gibi eğitim-öğretim alanında da çok önemli olan ve planlamanın düzenlenmesinde dayanak alınan istatistiki verilerin yanıltıcı olmasına neden oluyordu. Örneğin, 1961-62 döneminde 4050 öğrenci alacak olan İstanbul Üniversitesine 28.347 aday başvurmuştu. Ama o adayların bir çoğu başka fakültelerde de adaydı. Böylece aynı aday, aday olduğu fakülte sayısı kadar fazla sayılmaktaydı.

Tüm bunların yanında, birden fazla belgenin götürülmesiyle yapılan işlemler, bir yığın gereksiz belgenin kullanılmasına neden oluyordu. Herhangi bir yüksek okulda sınava girmek için istenen belgeleri sayarsak, "kırtasiyecilik" hakkında bir bilgi edinmiş oluruz. İstenen belgeler: Diploma aslı ve sureti, nüfus cüzdanı sureti, aşı kağıdı, sağlık raporu, 12 adet vesikalık fotoğraf ve bunların yanında sınava başvurulurken verilen bilgiler ve fişler. Bunlar yetmiyormuş gibi, fakülteler arasında örgütlenmenin olmaması nedeniyle meydana gelen "nahoş" olaylar, dönemin gazetelerinde baş sayfalarda yer alıyordu. Örneğin 10 Ekim 1961 tarihli Cumhuriyet'te "sabah başlayan İÜ. Tıp Fakültesi imtihanlarındaki düzensizlik yüzünden bazı nahoş olaylar olmuş, imtihan yerlerinin geç ilan edilmesi yüzünden 5872 aday öğrenciden bazıları zorluk çekmişlerdir" deniliyordu.

İşte eski sistem çok kaba hatlarıyla buydu. Bünyesinde ne kadar önemli ve büyük aksaklıkları taşıdığı açık olan bu uygulamanın fazla sürmesi beklenemezdi, bu nedenle başlangıçta da belirttiğimiz gibi SBF öğretim üyesi Cemal Mıhçıoğlu'nun girişimiyle bu aksaklıkları giderecek yeni sistem arayışı sürecine girildi. Şimdi bu çabalara değinerek konuyu incelemeye devam edelim.

Yarın:

MERKEZİ SİSTEM İLE ESKİ SİSTEMİN KARŞILAŞTIRILMASI

Yüzbinlerce öğrencinin geleceği eşitsiz koşullarla girilen bir kaç saatlik bir sınava bağlı.

Dostoyevski

TİMSAH

Çizgi: CEMAL KARABAŞ

Anayasa komisyonunda anlaşma sağlanamıyor

HABER MERKEZİ

Erken seçim görüşmelerinden dün de sonuç alınamadı. Anayasa Komisyonu'nun dört saat süren toplantısı somut bir karara varmadan dağıldı. Görüşmeler sırasında AP erken seçim konusunda diretirken, CHP usta hatipleri ile engelleme yaptı. MSP oyalama taktiği izledi, MHP ise her zaman olduğu gibi pusuda bekledi.

Komisyon Toplantısı tartışmalı geçti. Partilerin birbirleri ile ilgili suçlamaları Komisyon toplantısından sonra devam etti. AP, MSP'nin erken seçim istemediğini öne sürerken, MSP de AP için aynı suçlamada bulundu.

Cumhurbaşkanlığı için yapılan 114 ve 115. turlardan da sonuç alınamadı. 114. turda CHP nin yeni adayı Kayacan'a 211 oy çıkarken, 115. turda çoğunluk sağlanamadı.

Millet Meclisi Anayasa Komisyonu'nda MSP ve AP tarafından verilen erken seçim önergelerinin görüşülmesine dün de devam edildi. Ancak CHP'nin engellemesi nedeniyle önerge üzerinde görüşülmeye dahi geçilemedi. Bu arada sinirli görülen AP'liler tartışmaların sertleşmesine neden oldu. AP'li Gıyasettin Karaca Komisyon Başkanı Şener Battal'a "Haysiyetsiz, haddini bildiririm, bıktık seni dinlemekten" seklinde hakaret edince, başkan çalışmalara yarım saat ara verdi. Battal, toplantıyı açtıktan sonra dünkü görüşmeler hakkında bilgi verdi ve çalışmalara ilişkin tüzük hükümlerini bir kere daha okudu. Battal ayrıca, Muammer Aksoy'a söz vereceğini ve kısıtlama önergeleri üzerindeki görüşmelerin süreceğini açıkladı. Daha sonra konuşma sürelerinin 15 dakika ile sınırlandırılmasını öngören AP'li Menteşe'nin önergesi lehinde AP'li Mustafa Aykurt söz aldı. Aykurt, önergenin kabulünü istedi. AP'li Kemal Şensoy'da bu görüşü paylaştı.

Başkan Battal, kısıtlama önergesinin oylamasını yapacağı sırada birden Muammer Aksoy'a söz vereceğini belirtince, hava gerginleşti ve Nahit Menteşe'nin "Şarlatanlık yapmayın" sözleri AP ve CHP'lilerin ayağa fırlayarak birbirlerine bağırmalarına neden oldu. Bu sırada CHP sıralarında "Bastır hoca bastır" sözleri duyuldu. Bir kısım CHP'lilerin yatıştırma çabalarından sonra Başkan Battal, AP'lilere dönerek böyle devam ederse oturuma ara vereceğini bildirdi. Daha sonra Nahit Menteşe, tepkiyle söylediğini ifade ettiği, "şarlatanlık" sözünü geri aldığını ifade etti. Aksoy daha sonra yaptığı konuşmada komisyon üyesi olmayanların da konuşması gerektiğini uzun uzun anlattı. Aksoy'dan sonra AP'lilerin konuşmalara 15 dakika sınır konması önergesi oylandı ve Battal'ın katılmasıyla önerge reddedildi. Daha sonra CHP'nin bir saat süre öneren aynı konudaki önergesi görüşüldü ve Şener Battal'ın isteği üzerine önerge yarım saate indirilerek oylandı ve benimsendi.

KARACA'NIN HAKARETİ

Komisyonda daha sonra CHP'li Haluk Karabörklü'nün erken seçim önergesi Anayasa'ya aykırılığı yönünden incelenmesini isteyen önergesi okundu, üzerinde görüşme açıldı. Önerge üzerinde ilk sözü CHP'li Turan Güneş aldı. Turan Güneş söze başlayacağı sırada AP'liler başkanın tutumunu eleştirerek, "Yasa önerisi ve tasarılarında Anayasa açısından inceleme yapılabileceğini oysa bunun özelliği olan bir önerge olduğunu" belirten sözleri duyuldu.

Başkan Battal, bu itirazlar üzerine iç tüzüğün ilgili maddesini okumaya başladı. Ancak komisyon üyesi olmayan AP Grup Başkanvekili Gıyasettin Karaca oturduğu yerden başkana dönerek, "Bıktık, senden bırak ta CHP'liler konuşsun" biçiminde bağırdı. Şener Battal ise, divana hakaret edildiğini öne sürerek, Karaca'nın sözlerini geri almasını istedi. Ancak Gıyasettin Karaca, sözlerini geri almadan yerinden kalktı ve salonu terkederken kapının eşiğinden dönüp "böyle haysiyetsizlerin haddini bildiririm" diyerek çekip gitti. Bu sözler üzerine Başkan Divanına hakaret edildiğini, komisyon üyelerinin ittifakla sözlerin sahibine iadesine ve Gıyasettin Karaca'nın komisyona alınmamasına karar verilmezse toplantıyı bir saat erteleyeceğini açıkladı. Battal önerisini oylamaya sunacağı sırada AP'li Menteşe partisi adına üzüntü duyduğunu, ancak başkanındaha önceki hakaretlere aynı tepkiyi göstermediğini belirttiği ayrıca, Karaca'nın terketmesi nedeniyle karar almaya gerek olmadığını ifade etti. Başkan, önerisini oyladı. Oylamada Mutlu Menderes ile bir AP'linin dışında karar benimsendi. Ancak Battal kararın ittifakla alınmaması nedeniyle yarım saat süreyle çalışmaları ertelediğini açıklayarak makamı boşalttı.

Yarım saatlik aradan sonra yeniden toplanan Millet Meclisi Anayasa Komisyonu erken seçim önergeleri üzerindeki görüşmelere devam etti. Bir üyenin konuşmasından sonra CHP'li Haluk Karabörklü, Başkanlığa sunduğu önerge ile bir alt komisyon kurulmasını istedi.

Karabörklü, kurulacak alt komisyonun esas komisyonu bağlamayacağını ancak Anayasa'ya aykırılık ile diğer konularda rapor hazırlayacağını söyledi. Ancak, bu önerge üzerinde CHP ve AP'li üyeler arasında tartışmalar çıktı. Çeşitli konuşmalar yapıldığı sırada saatin 15.00 'e geldiği görüldü. Bunun üzerine Başkan Şener Battal, söz konusu önerge üzerindeki tartışmaların devam edilmesi koşuluyla toplantıyı bugün saat 11'e erteledi.

MSP grup Başkan Vekilleri Süleyman Arif Emre ve Hasan Aksay MSP grubunun erken seçimle ilgili yayınladığı bir bildiriyi açıklarken "günler ilerledikçe AP'nin erken seçimi engellemek için elinden geleni yapmaya çalıştığı ortaya çıkmıştır" dediler.

Emre ve Aksay, AP'li parlamenterlerin anayasa komisyonunda kavga çıkarttıklarını ve Şener Battal'a AP grup başkan vekilince çirkin hakaretlerde bulunulduğunu bildirdiler.

AP MSP'Yİ SUÇLUYOR

Millet Meclisi Anayasa Komisyonu'nda erken seçim önergesi üzerinde yapılan görüşmeler sırasında başkan Şener Battal'a hakarette bulunulmasına ilişkin tartışma bütün gün sürdü. MSP Gurup Başkanvekilleri Emre ve Aksay'ın AP'yi çalışmaları engellemekle suçlamasından sonra, AP grup başkan vekili Gıyasettin Karaca da Şener Battal'ın tutumunu eleştirdi ve MSP'yi CHP ile birlikte komisyon çalışmalarını engellemekle suçladı.

Karaca demecinde AP'lilerin komisyonda tam kadro bulunarak kolaylık ve suhuleti gösterdiğini ileri sürerek "MSP'li komisyon başkanı Şener Battal'ın taraflı ve esnek tutumu yüzünden günlerdir yapılan komisyon çalışmalarında en ufacık bir mesafe alınamamıştır." dedi. Karaca Battal'ı AP'li üyelere karşı yakışıksız davranışlarda bulunmakla suçladı ve "erken seçim önergesini CHP'lilerle birlikte ve işbirliğinde bulunan MSP'li başkanın kendisidir." şeklinde konuştu.

DEMİREL'İN SÖZLERİ

Başbakan Demirel, erken seçim önergesinin MSP'nin tavrı nedeniyle Anayasa Komisyonu'ndan geçemediğini bildirerek, "Salı geçti, Çarşamba geçti, Perşembe geçti. Hala dört satırlık önerge komisyondan geçmedi.

CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ

Günlerden beri AP'nin engellemesi nedeniyle toplanamayan TBMM'de dün nihayet çoğunluk sağlandı ve Cumhurbaşkanı seçimi turlarına devam edildi.

Cumhurbaşkanı seçimi turlarına CHP'de dün Kemal Kayacan'ı aday gösterdi. AP'nin adayı Faik Türün'dü. Yapılan 114. turda adaylardan CHP'li Kemal Kayacan 211 oy sağlarken AP'li aday Faik Türün'e 167 oy çıktı. 410 üyenin katıldığı bu oylamada 27 üye boş oy kullanırken 5 oy da geçersiz sayıldı. Bu tablodan sonuç alınamayınca 115. tura geçildi.

Yapılan 115. turda ise çoğunluk sağlanamadı.

AP'NİN TAKTİĞİ

Uzun süredir Cumhurbaşkanlığı oylamasına katılmayan AP dün gensoru görüşmelerini engellemek amacıyla geciktirme taktiğine başvurdu. AP'li üyeler dün birleşik toplantıya katılarak sonuçsuz turların yeniden başlamasını sağladılar. AP'liler böylece birleşik toplantıdan sonra yapılması beklenen Millet Meclisi Genel Kurulu'nun açılmasını geç saatlere bırakmak taktiğini kullandılar. 'AP'lilerin zaman kazanmak amacıyla tek tek gelerek oy kullandıkları gözlendi. Böylece birleşik toplantı saat 19'a kadar uzadı.

Erdal Atabek'in görüşleri,

(Baştarafı 1. Sayfada)

len yasal ve demokratik bütün girişimlerde halka karşı olmadıkları açıklayan TTB ve İstanbul Tabip Odası yöneticileri, "bu aksama ve huzursuzlukların esas sorumlusu olarak Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ve siyasal iktidarı gördüklerini yineleriz" dediler.

Bu arada bir açıklama yapan yöneticiler, Ankara Tabip Odası Yönetim Kurulu üyesi Yakup Hindistan'ın görevli bulunduğu hastanenin başhekimince jurnallendiğini söylediler.

Toplantıda kendilerine yönelen soruları cevaplayan Birlik ve Oda yöneticileri Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Münif İslamoğlu zamanında 100 bin sağlık personelinin beşte biri oranı olan 20 bin görevlinin siyasal amaçlı atamalarının yapıldığını belirterek şu görüşlere yer verdiler:

"TTB'nin bir eylem kararı yoktur. Ancak eline eksik ücret geçen sağlık hizmetlisi durmamaktadır. Örneğin resmi kaynaklardan öğrenebildiğimiz kadarıyla bakanlığa 100'ün üzerinde istifa dilekçesi gelmiştir. Bugüne kadar elimize geçen istifalar içinde İzmir'den 3, İstanbul Okmeydanı hastanesinden 2. hekimi örnek olarak gösterebiliriz. Biz elimize gelen istifaları mümkün olduğunca yavaşlatmaya çalışıyoruz. Eskişehir'den 30 hekimin istifa dilekçeleri elimizde bekletilmektedir. Ancak bu bekletiliş süresi daha ne kadar uzayacak? 1 Eylül'de de kesintili ücretler alınması durumunda istifaları durdurmak olanaksızdır. Bugün üç büyük ilin dışındaki tüm illerde haksızlığa uğrayan sağlık personeli istifaya hazır durumdadır"

Öte yandan Tüm-Der, Elektrik Müh. Odası, Gemi Müh. Odası Harita Müh. Odası, Inşaat Müh. Odası, Kimya Müh. Odası, Makina Müh. Odası, Mimarlar Odası, İstanbul şubeleri ile; DİSK Hacettepe Tıp Fakültesi Dekanı Akgün Hiçsönmez Türkiye Maden-İş Tekstil Bank-Sen, Türk-İş'e bağlı Sağlık-İş, sendikaları Atabek, Derkut ve Hindistan'ın tutuklanmalarına ilişkin birer basın açıklaması yaptılar

Recai Ünal'ın kahpece katledilişine ilişkin ipuçlarının üzerine hala gidilmedi

HABER MERKEZİ

Gazetemizin polis muhabirlerinden Recai Ünal'ın faşistler tarafından kahpece katledilmesinden bu yana bir ay geçtiği halde, arkadaşımızın öldürülüşüne ilişkin ipuçlarının üzerine hala gidilmedi.

Olaya ilişkin soruşturmayı fiilen yürütmekle görevlendirilmiş bulunan Fatih Emniyet Amirliği ile İstanbul Emniyet Müdürlüğü 1. Şube yetkililerinin ve İstanbul Cumhuriyet Savcılığı'nın konuya gereken ilgiyi göstermediği öğrenildi.

Muhabirimiz Recai Ünal 21 Temmuz günü saat 19.30'da gazeteden iş arkadaşları ile birlikte ayrılmış, Gülhane Parkı'nda bir süre oturduktan sonra da iki muhabirimizle birlikte evine gitmek üzere otobüse binmişti. Fatih, Yavuz Selim otobüs durağına gelmeden iki durak önce otobüsten inen diğer iki muhabirimizin verdiği bilgilere göre Recai evine gitmek üzere saat 20.30 sıralarında Yavuz Selim durağında inmişti. Fatih'te'ki evine doğru yürüyen Recai faşistler tarafından açık renk bir mersedesle kaçırılıp, işkence edildikten sonra boğularak öldürülmüş battaniyeye sarılı cesedi ise yine aynı otodan saat 23.15 sıralarında Hırka-i Şerif Camii'nin arkasına biri kız üç faşist tarafından atılmıştı.

Arkadaşımızın cesedinin sarılı bulunduğu battaniyenin öğrenci yurtlarında kullanılan tipte olduğu anlaşıldı, ancak Fatih çevresinde bulunan ve faşistlerin ellerini kollarını sallayarak girip çıktıkları yurtlarda araştırma yapılmadı.

Recai Ünal'a işkence yapan boğarak öldürdükten sonra cesedini caminin arkasına atan faşistlerin eşgalleri ve cinayeti işledikten sonra saklanabilecekleri muhtemel yerler bilindiği halde, katillerin yakalanması için somut bir girişimde bulunulmadı

Arkadaşımızın evinin yakınlarında kaçırılması ile cesedinin Hırka-i Şerif Camii'nin arkasına atılması arasında geçen yaklaşık iki saatlik süre, Recai'nin aynı bölgedeki bir binada işkence gördüğü kanısını güçlendirirken, faşistlerin üslendikleri yerlere ilişkin bugüne kadar hiçbir soruşturma yürütülmedi.

Bir basın organı olarak Recai Ünal'ı katledenlerin açığa çıkarılması konusunda her türlü yardımı yapacağımızı bildirdiğimiz ilgililerin olaya ilişkin kayıtsızlığı, yalnızca arkadaşımızın kişiliğine yönelik olmayıp doğrudan gazetemizi hedefleyen bu faşist saldırıya ilişkin soruşturma konusunda bizi aydınlatmaktan kaçınmaları dikkati çekti.

Soruşturmayı fiilen yürüten Karagümrük Karakolu yetkililerinden edindiğimiz bilgilere göre, olaya ilişkin soruşturmayı ilk olarak

GAZETEMİZE GELEN MESAJLAR

Öte yandan arkadaşımız Recai Ünal'ın katline çeşitli yerlerden tepkiler gelmeye devam ediyor. Faşistlerce vurularak ağır yaralanan ve halen Almanya'da tedavi gören Doçent Server Tanilli Marmara Köy-Der Genel Merkezi Yönetim Kurulu adına Fevzi Kavuk, Tüm Yüksek Teknikerler Derneği Genel Başkanı Cihan Hamsici, Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı Yüksel Akıncı, TÜMAS İstanbul Şubesi Başkanı Bekir Dedehayır, Dev-Maden Sen Zonguldak Şubesi Başkanı Selçuk Aşkın, İAST çalışanları, Gemi Mühendisleri Odası, Yazar Abdurrahman

Cumhuriyet Savcılarından Nazım Güneren üstlendi. Savcı, Recai'nin katledilmesini "anarşik" ve "ideolojik" bularak, İstanbul Cumhuriyet Savcılığı Toplum Suçları Bürosu'na intikal ettirdi. Toplum Suçları Bürosu ise soruşturma işini Emniyet Müdürlüğü 1. Şube'nin görevlendirildiğini bir açıklamada bulunmalarının mümkün olmadığını bildirdi.

Bozta önderdikleri mesajlarda arkadaşımızın katledilmesine duydukları tepkileri dile getirdiler. Bu arada yurdun dört bir köşesinden ve yabancı ülkelerdeki işçilerimizinden de çok sayıda mektup geldi. Mardin Kapalı Cezaevi tutuklu ve hükümlülere, Siverek ve Kayseri Cezaevi devrimci tutukluları, da Recai Ünal'ın katlini kınadılar.

Fatsa Belediye Başkanının görevden alınması

(Baştarafı 1. Sayfada)

"kesinlikle olmaması gereken" bir uygulama olduğunu ve "demokrasi anlayışı ile bağdaşmadığını" vurguladı. Kotil şunları söyledi:

"Bir belediye başkanlığının şu veya bu şekilde boşalması halinde ne tür işlemler yapılacağı yasalarda belirtilmiştir. Belediye Başkanının vekili vardır. Vekil belli bir süre görevi yürütür. Ve 60 gün içinde seçim yapılır. Bütün bunları bir tarafa bırakacaksınız, halkın seçtiği bir insanı görevinden alacaksınız, onun yerine bildiğiniz adamı tayin edeceksiniz. O zaman seçim mekanizmasının, vatandaş iradesinin bir önemi kalmıyor, demokrasiden söz etmenin de imkanı yok. Son derece yanlış, hukuka aykırı demokrasi ilkeleriyle bağdaşmayan bir davranıştır".

Siyasi iktidarın kendi çizgisinde olmayan yerel yönetimlerin üzerindeki baskılara ve yöneticilerine karşı yoğunlaşan saldırılara da değinen Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı Kotil daha sonra şöyle konuştu:

"Bugün her seviyeden yöneticiye saldırılar olmaktadır. Ama, mülki yönetcilere bizim kadar olmamaktadır. Bizim yıllardan beri savunduğumuz bir takım fikirler var, bir mücadelemiz var. Yerel yönetimler üzerindeki haksız vesayetin kaldırılması, yerel yönetimlere idari muhtariyet verilmesi. Mali özerklik tanınması. Merkezi yönetimler bunu arzu etmiyorlar. İkinci bir otoritenin doğmasını istemiyorlar."

Yerel yönetimlerin aslında merkezi yönetimin örgütlenme biçimi olan dikey örgütlenmeye karşı bir yatay örgütlenme biçimi olduğunu ve bu niteliğiyle de yerel yönetimlerin demokrasinin en güçlü kaleleri haline geldiğini savunan Aytekin Kotil, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Dikey örgütlenmede diktaya gidiş çok daha kolaydır. Piramidin başındaki, idari hiyerarşi ile istediği düzeni daha kolay gerçekleştirebilir. Ama, onun içinde tamamen muhtar olan kamu yönetimlerinin yerel yönetimlerin olması halinde bu dikta hevesi veya diktaya açılan uygulamaları yerel yönetimler kırıyor, engelliyor. Bunun içindir ki, yerel yönetimler merkezi yönetimlerce istenmez ve sevilmezler. Yetkilendirildiği ve kaynak yaratma yetkisine sahip kılındıkları takdirde, yerel yönetimlerin çok başarılı olacaklarına inanıyorum. O heyecanı o gücü o yeteneği yerel yöneticiler taşımaktadırlar.

Bugüne kadar sürdürülen kavgada kamuoyu bu doğrultuda oluşmuştur. Kamuoyu belediyelere hak verme noktasına gelmiştir. Ama, belediyelerin hakkının teslim edilmesi yolunda olumlu bir adım atılamamıştır."

İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil, Türkiye Belediyeler Birliği olarak, Fatsa Belediye Başkanı Fikri Sönmez'e karşı siyasi iktidarca girişilen uygulamalardan ötürü herhangi bir girişimlerinin olup olmadığı yolundaki soru üzerine de bu konuda bayramdan önce bir toplantı yaptıklarını, sözkonusu toplantıya Karadeniz Belediyeler Birliği Başkanı ve diğer Belediye Başkanlarının katıldığını belirtti ve bazı kararlar aldıklarını söyledi.

KARAMOLLA DA İSTİFA ETTİ

Fatsa'da halkın oylarıyla seçilen Belediye Başkanı Fikri Sönmez'in görevden alınıp tutuklanmasından sonra Belediye Başkan Vekilliği'ne atananlardan Feridun Karamolla'da bu görevden istifa etti.

Daha önce bilindiği gibi Belediye Başkan Vekilliği'ne atanan Selahattin Külçeci, Hikmet Altıntaş da bu görevleri kabul etmeyerek istifa etmişlerdi. Feridun Karamolla istifası ile Fikri Sönmez'in tutuklanmasından sonra istifa eden 3'üncü kişi oluyor. Fatsa Belediye Başkan Vekilliği için Belediye Meclisi 25 Ağustos Pazartesi günü tekrar toplanarak Başkanvekilini 4. kez seçeceği bildirildi.

Pamuk 50, üzüm 40 lira

(Baştarafı 1. Sayfada)

lantısından sonra gazetecilerin sorularını yanıtlayan Başbakan Demirel Anayasa Komisyonu'nun erken seçim konusundaki çalışmalarını ağır bir dille eleştirdi, "ve" 2-3 saat çalışıyorlar oyun içinde oyun vardır. 3 gün sabrettim. Salı, geçti, Çarşamba geçti, Perşembe geçti. Hala dört satırlık önerge komisyondan geçmedi" şeklinde konuştu.

Erken seçim üzerinde çalışmalarını sürdüren Anayasa Komisyonu Başkanı'nı ve CHP ile MSP'li üyeleri eleştiren Demirel, şöyle dedi:

"Erbakan televizyonlardan ey AP'liler neredesiniz diye haykırdı MSP bu seçimi bu kadar istiyor da neden takıldı. Erken seçim için gayretler bugün çalışır"

CHP'de parti içi muhalefet bütünleşiyor

ANKARA (THA)

CHP Genel Mekezi'nin fesih kararlarının son haftalarda yoğunlaşması üzerine muhalif gruplar tarafından yapılan toplantı sonunda yayınlanması düşünülen deklerasyon konusunda ana hatlarda anlaşmaya varıldığı bildirildi.

Deklerasyonda ülkenin içinde bulunduğu durumun tahlil edilmesi ve CHP'nin izlediği politikanın sert bir dille eleştirmesi görüşlerine yer verildiği bildiriliyor. CHP'nin bugünkü durumdan çıkarılması istenilen deklerasyonda daha sonra parti politikasında yeni bir organizasyona gidilmesi zorunluluğundan söz edilerek "partiyi buduruma getirenlerden kurtulunması" gerektiği açıklanıyor.

MARDİN İL ÖRGÜTÜNÜN FESHEDİLMESİ HUZURSUZLUĞA YOL ACTI

Bu arada CHP'deki fesih işlemlerine örgüt içi tepkilerin yoğunlaştığı bildirildi. Mardin İl Örgütü'nün feshedilmesi üzerine ildeki partililerin sözkonusu kararı tepkiyle karşıladıkları ve huzursuzlukların ortaya çıktığı öğrenildi. Senatör Mehmet Ali Arıkan'ın Mardin İl Örgütü'ne "Elime keser alıp ilçe örgütlerini feshedeceğim" dediği de öne sürüldü. Konuyla ilgili açıklamalarda bulunan CHP'li bir parlamenter ise bu işlemden sonra Arıkan'ın tehditlerine gerçeklik kazandırarak ilçe örgütlerini de feshetmesi halinde CHP'nin Madin'de büyük oy kaybına uğrayacağını ve milletvekili çıkarmasının bile söz konusu olmayabileceğini iddia etti

Erkmen ve Kıratlıoğlu

(Baştarafı 1. Sayfada)

Millet Meclisi Genel Kurulu dün 227 oyla açıldı. Oylamaya CHP'den Muhittin Yılmaz Mete, Necati Cebe, Yusuf Ziya Ural, Orhan Eyüboğlu ve Yılmaz Alpaslan mazeretleri nedeniyle katılmadılar. Bu arada MSP den Yaşar Göçmen, Salih Özcan ve Tahir Büyükkörükçü katılmadılar. İstifa ettiği söylentileri çıkan MSP'li Muhittin Mutlu ise son anda yoklamada bulundu. Meclisin çalışmasına CHP'li üyelerin sevinç ve alkışlarıyla başlandı.

Özal: Bu ekonomik uygulamalara hiç bir halk bu kadar uysal ve sessiz kalamaz

EKONOMİ SERVİSİ

Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal, İstanbul Sanayi Odası Meclis toplantısında 24 Ocak kararlarının uygulamaları konusunda bilgi verdiği konuşmasında, "Bu ekonomik uygulamalara hiç bir halk bu kadar uysal ve sessiz kalamaz" dedi.

İstanbul Sanayi Odası Meclis toplantısında, özellikle küçük ve orta sanayiciler adına konuşan üyeler ise 24 Ocak kararları konusundaki kaygı ve düşüncelerini dile getirdiler.

İSO Meclis toplantısındaki konuşmasında, "24 Ocakta ve Haziran'da alınan ekonomik önlemlerle enflasyonun hızı geriletilmiştir. Bu dünyanın bir başka ülkesinde açık ve net olarak başarılmamıştır, artık halk rahatlamıştır. Türkiye ekonomisinde yapısal değişikliği sağladık" diyen Özal, "Dünyanın hiç bir ülkesinde bu kadar sıkı ekonomik uygulamalara hiç bir halk bu kadar uysal ve sessiz kalamaz. Halkımız bu uygulamaların kendi çıkarına olduğunu sağduyusuyla sezmiştir" dedi.

Özal konuşmasını, alınan ekonomik tedbirlerin sonucunun beş yıl içinde alınacağını, karşılaşılan problemlerin kısa vadede çözülemeyeceğini, petrol sıkıntısının kalmadığını, işçi dövizlerinde artışın sağlandığını belirterek sorulan soruları cevaplandırdı. Turgut Özal konuşmasını sürdürürken, İSO Meclis üyesi Murtaza Çelikel ile tartışmaya girdi.

Murtaza Çelikel Özal'a "Banka kurmayı serbest bırakmıyorsunuz, aile bankalarını görmezlikten geliyorsunuz, bankalar kartelleşiyor. Bu tedbirlerle küçük firmalar küçülmeye, büyükler ise daha çok büyümeye başladılar. İnşallah tedbirlerinizde başarılı olursunuz da sizin heykelinizi dikeriz. Yok eğer başarılı olamazsanız küçük firmaların mezar kazıcısı olarak tarihe geçeceksiniz" dedi.

Polonya KOR Lideri Kuron ve 14 arkadaşı tutuklandı

VARŞOVA(AJANSLAR)

Polonya'da bir hafta önce nakliyat işçilerince başlatılan ve ülkenin birçok kentine yayılan grevler sürerken, grevin lideri Toplumsal Öz Savunma Komitesi (KOR) Başkanı Jack Kuron ve 14 arkadaşı polis tarafından tutuklandı. Geçtiğimiz gün akşam üzeri Jack Kuron'un evini basan polis, Kuron ve 14 arkadaşını toplu halde tutukladı.

Toplumsal Öz Savunma Komiteleri (KOR), grev içindeki tüm örgütleyici komitelerin bir araya geldiği merkezi bir örgütü Gdansk'taki nakliyat işçileri grevinin başladığı sırada işçilerin oluşturduğu 16 maddelik isteklerini başbakan yardımcısına sunan KOR Başkanı Kuron, grevin örgütleyicicisi görevini yürütmekteydi. Hükümetin 16 maddelik istekler üzerine yaptığı açıklamada, grevci işçilerin bütün ekonomik taleplerini yerine getirmeye çalışacağını, faaliyetlerini politik düzeye sıçratmamaları gerektiğini belirtmişti. Nakliyat işçilerini işbaşı yapmaya çağırmıştı. Hükümetin işbaşı önerisini kabul etmeyen nakliyat işçileri grevlerini sürdürürlerken, Toplumsal Öz Savunma Komitesi Başkanı Jack Kuron bir açıklama yaparak, grevlerin bütün Baltığa yayıldığını, Krakovi yakınlarındaki Nowa Huta Çelik Fabrikasında binlerce işçinin greve katıldığını bildirdi. En son hesaplamalara göre greve katılan işçi sayısı 130 bini aştı.

Hükümetin çağrısına uyulmadığı nedeniyle grevin yaygınlaştığı bölgelere askeri milislerin yollandığı açıklandı. Jack Kuron tutuklanmadan önce yaptığı açıklamada, Gdansk kentine doğru çok sayıda askeri birliğin yol aldığını belirtti.

Öte yandan Polonya Devlet Başkanı ve PBİP Genel Sekreteri Gierek, Jack Kuron ve arkadaşları tutuklanmadan önce yaptığı açıklamada, grevci işçilerin liderlerini "sorumsuz, anarşist, antisosyal unsurlar" olarak nitelendirmiş ve yöneticilerin eninde sonunda kendileriyle görüşmeye oturmak zorunda kalacaklarını belirtmişti. Ayrıca hükümet tarafından yapılan açıklamada Toplumsal Öz Savunma Komitelerini tanımadığını, grev komitelerinin yasal, olmadığı belirtilmişti.

BM üyesi ülkeler diplomatlarını Kudüs'ten çekmeye çağırıldı

BM (AJANSLAR)

BM'ye üye İslam ülkelerinin çağrısı üzerine toplanan Güvenlik Konseyi önceki günkü oturumunda İsrail'in Kudüs'ü başkent ilan etme kararını görüştü. Yapılan oylama sonucunda üye ülkelere, diplomatlarını Kudüs'ten çekmeleri çağrısında bulunma kararı alındı. 15 üye ülkeden 14'ü, Kudüs'ün İsrail'in başkenti olarak tanınmama doğrultusunda olumlu oy verirken ABD çekimser kaldı.

İsrail'in Kudüs'ü "tek ve bölünmez başkent" ilan etmesi kararından sonra İslam ülkeleri, BM Güvenlik Konseyi'ni olağanüstü toplantıya çağırmış ve İsrail'le ekonomik, politik ve diplomatik ilişkilerin kesilmesini önermişti. Ancak, bu yoldaki bir kararın konseyden geçmeyeceğinin anlaşılması üzerine, yaptırım uygulamasını ve ilişkilerin kesilmesini öneren tasarı oylamaya konmamıştı. Ancak, Pakistan Dışişleri Bakanı ve İslam Konferansı Başkanı Aga Şahi bir açıklama yaparak, İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanlarının ekim başlarında New York'ta olağanüstü bir toplantı yaparak zirve toplantısına sunulacak yaptırım önerilerini kararlaştıracaklarını açıklamıştı.

BM Güvenlik Konseyi'nin önceki günkü oturumunda, İsrail'in Kudüs'ü başkent ilan etme kararı sert bir dille kınanarak, dünya barışını tehdit etmekle suçlandı. BM Güvenlik Konseyi, İsrail'in Kudüs'e ilişkin politikasını "Geleceği olmayan yol" olarak niteledi. İsrail'in şu anda sürdürdüğü politikadan derhal vazgeçmesi de istendi.

15 üye ülkeden 14'ü İsrail'e karşı alınacak tavrı onaylarken ABD çekimser kaldı. Oylamaya katılan ABD Dışişleri Bakanı Edmund Muskie, konuya ilişkin olarak şunları söyledi:

"İsrail'e yönelik eylemleri ve İsrail'in yasal güvenlik gereklerini baltalayıcı girişimleri kınamaksızın, İsrail'i tek yanlı olarak suçlamak hatalıdır. BM Güvenlik Konseyi'nin karar tasarısı, Kudüs'ün tüm inançlara açık olması hedefine ulaşmaktan uzaktır."

ABD Dışişleri Bakanı ayrıca karar tasarısının bağlayıcı olmaması nedeniyle red oyu vermek yerine çekimser kaldıklarını belirterek, ülkesinin İsrail'e yaptırım uygulanmasına kesinlikle karşı olduğunu ve konseyde alınabilecek herhangi bir ambargo kararına karşı veto hakkını kullanacaklarını söyledi.

İngiliz delegesi Philip Mansfield ise, İsrail'in Kudüs'e ilişkin kararını kışkırtıcı nitelikte bulduklarını açıkladı. İsrail parlamentosunun kararının bir değer taşımadığını söyleyen İngiltere delegesi, İsrail'in uluslararası düzeyde kınanmış olduğunu ve Kudüs'ün statüsünün değişmediğini belirtti.

BM'deki Mısır Temsilcisi Ahmet Abdül Mecit kararı olumlu bulduklarını ifade ederken, İsrail temsilcisi Yehuda Blum kararın İsrail'in tutumunda bir değişiklik yaratmayacağını savundu. İsrail delegesi, Kudüs'ün İsrail'in 30 yıldır başkenti olduğunu ileri sürerek, "Kudüs'ün komünist bir duvarla bölünmesine izin vermeyeceğiz. Konsey kararı tek yanlı bir karardır" şeklinde konuştu.

"İktidar vatandaşın can

(Baştarafı 1. Sayfada)

mahkumun yakalanmasında yardımcı olan bir güvenlik görevlisini AP'nin Ankara'dan sürmek istediğini, Ordu ilinde de üç faşist militanı silahlarıyla birlikte yakalayan polislerin baskı ve tehdit altında tutulduğunu kaydetti.

FKÖ Ankara Temsilcisine suikast düzenleyen İsrail Ajanın ilgili makamlar tarafından sorguya çekilmeksizin yurt dışına çıkarıldığını bildiren Ecevit, "bütün bunlar hükümetin terörü önlemekte ne kadar isteksiz olduğunu kanıtlamaktadır" dedi.

AP iktidarının sağlık konularına ilgisizliği yüzünden salgın hastalıkların hızla arttığını ileri süren Ecevit, Dr. Erdal Atabek'in tutuklanmasını hükümetin sağlık sorunları karşısındaki sorumsuzluğunun bir göstergesi olduğunu görüşünü savundu.

MSP, Kayacan

(Baştarafı 1. Sayfada)

yın Kayacan'a şahsım adına başarılar diliyorum" dedi.

Battal Ankara CHP Milletvekili Kayacan'ın Cumhurbaşkanlığına aday gösterilmesi konusunda görüşlerini soran THA muhabirine şu karşılığı verdi.

"Sayın Kayacan 1974 de Kıbrıs Barış Harekatı başlarken, profesör Erbakan'a eskiden AP'nin korkak tutumunu Kıbrıs'a gemileri hareket ettirip Akdeniz'den yarı yolda döndürdüğünü söylemiş ve "sizin Kıbrıs harekatındaki kararlılığınızdan ve azminizden memnun oluyorum" diyerek, cesur bir düşünce ortaya koymuştu.

"Bütün bunları sayın Kayacan ile ilgili şahsi takdirlerimi ifade etmek için söylüyorum. Bu bakımdan sayın Kayacan'a şahsım adıma başarılar diliyorum"

GÖÇMEN VE ÖZCAN'IN DEMECİ

MSP Diyarbakır Milletvekili Yaşar Göçmen ile Salih Özcan, partilerinden istifa ettikleri yolundaki haberleri yalanladılar ve partiden atılmazlarsa, ayrılmayacaklarını söylediler.

Yaşar Göçmen ve Salih Özcan dün parlamentoda düzenledikleri basın toplantısında parti yönetimlerini tutarsız ve dengesiz olmakla suçlarken gensoru ve erken seçim görüşmelerine katılmama tavırlarının süreceğini açıkladılar.

Thorn Kıbrıs'a gitti

LEFKOŞE (ANKA)

Avrupa Ekonomik Topluluğu Bakanlar Konseyi Başkanı Lüksemburg Dışişleri Bakanı Gaston Thorn, iki günlük resmi bir ziyaret için Kıbrıs'a gitti. Gaston Thorn adada kaldığı süre içinde Türk ve Rum yönetimi yetkilileriyle temaslarda bulunacak.

Görüşmelerde Kıbrıstaki Avrupa Ekonomik Topluluğu arasındaki ilişkiler ve Ortaklık Anlaşması'nın ikinci dönemine geçiş konularının ele alınacağı bildirildi.

Kıbrıs AET Ortaklık Anlaşması'nın birinci dönemi 1977 yılı sonunda bitmişti. Ancak ikinci döneme geçiş adadaki siyasal durum yüzünden 1981 yılı başına ertelenmişti.

Gasp için

(Baştarafı 1. Sayfada)

Yurtaslan'ın Bahçelievler'deki olayları anlattığı bölümde Bilal Demir, Mustafa Çıtak ve Mehmet Ayna adlı faşistlerin bir soygun çetesi kurdukları anlatılıyor. Bu çetenin Yıldız Bloklarında, Beştepe'de ve Çiftlik Caddesindeki villa tipi evlerde çeşitli soygunları gerçekleştirdiklerini anlatan Yurtaslan yine bu grubun Yıldız Bloklarında bir öğretim üyesinin evine saatli bomba koyduklarını açıkladı.

Bu arada faşist çetenin Bahçelievler Emek arasında 60.Sokak'ta gasp için girdikleri bir evde ev sahibini bulamayınca ev sahibinin kızlarına tecavüz ettikleri de açıklandı.

İBRAHİM BOZKURT'UN GERÇEK KATİLLERİ

Ali Yurtaslan itiraflarının dünkü bölümünde 1978 ocak ayında Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu devrimci öğrencilerinden İbrahim Bozkurt'un öldürülmesi olayında gerçek katillerin ortaya çıkmadığını ve çeşitli sahtekarlıklarla cinayetin ilgisi olmayan bir başka kişinin üstüne kaldığını söylüyor. Yurtaslan'a göre, İbrahim Bozkurt'un öldürülmesi olayına karışanlar ve cinayeti işleyenler Kemal Bilgin adlı Mafia ile ilişkili bir kişi ile babaları Genelkurmay İstihbaratında albay olan Ender ve Ersin Otkar kardeslerdi. Bu kişiler tanıklarca da teşhis edilmiş olmalarına karşın suç kimsesiz bir öğrenci olan sağ eğilimli Hanefi Tokgöz'ün üzerine atıldı. Yurtaslan' Hanefi'nin kimsesi olmadığından ve desteksiz kaldığından suçu kabullenmek zorunda kaldığını söylüyor.

ECZACILIK FAKÜLTESİ VE EMEK MUHTARININ EVİNİN BOMBALANMASI

Nisan 1978'de Eczacılık Fakültesi'ne bomba atılması olayının Fen Fakültesi'ndeki faşistlerin başkanı ve Niğde Yurdu Müdür Muavini Arif Görünmez, Fen Fakültesi faşistlerinin ikinci başkanı ve MHP Gençlik Kolları Genel Yönetim Kurulu Üyesi Ahmet Doğan Ataman ve hem Yükseliş'te hem de Fen Fakültesinde öğrencilik yapan Dursun İnce adlı faşistler tarafından gerçekleştirildiğini anlatan Yurtaslan aynı yılın mart ayında Emek'te bulunan Nokta Kıraathanesinin taranmasını da Emek bölgesi illegal başkanı Nidal Seven ve şu anda Adana Yurdu Başkanı olan Mehmet Berk'in yaptıklarını söyledi.

1978 Haziran ayı içinde faşistlerin üslendikleri Nenehatun Yurdu'nun boşaltılması için imza topladığı gerekçesiyle Emek muhtarının evinin bombalanmasının da AİTİA öğrencileri Ahmet Gömlekçigil ve Armağan Yılmaz tarafından gerçekleştirildiği açıklandı.

NECMETTİN GİRİTLİOĞLU

İsyan bayrağımız gibi döğüştün
Her gün en önde, her gün ön safta
Vuruldun kavgada dağ gibi düştün
Zelzelen duyuldu dört bir tarafta

Yapı işçilerinin yiğit önderi NECMETTİN GİRİTLİOĞLU, 1970- Aliağa Rafinerisi grevinde patron uşakları tarafından alçakça katledildi Anısı ve mücadelesi yaşıyor.

DİSK DEVRİMCİ YAPI–İŞ

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu–İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı 2276/253

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE BEDELLERİ

YURT İÇİ
3 aylık 900-6 aylık 1800- 1 yıllık 3600 TL.

YURT DIŞI
Uçakla 3 aylık 4500-100 DM
6 aylık 9000-200 DM
1 yıllık 18.000-400 DM

İLAN KOŞULLARI

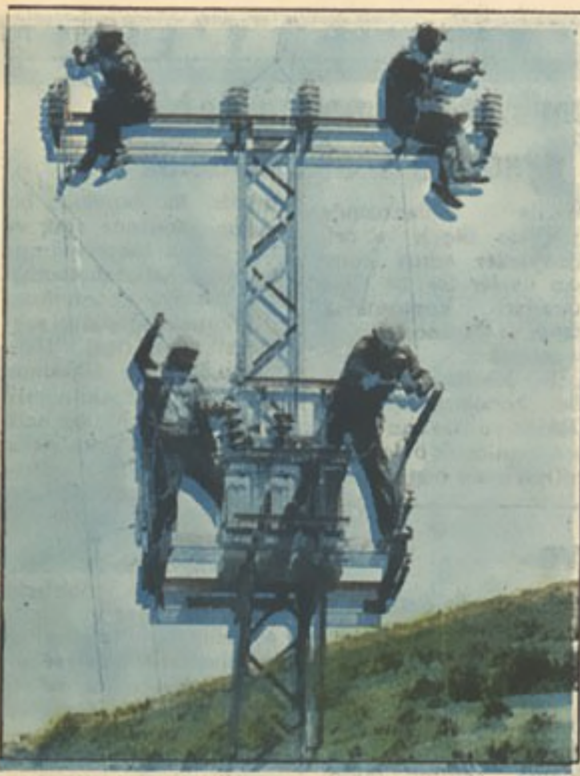
2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm)	700 TL
Devam sayfaları (süt cm)	800 TL
Doğum, nişan, evlenme ölüm teşekkür (2 süt.5 cm)	3000 TL
Yayın ilanları (1 süt 5 cm)	750 TL
Küçük ilanlar (kelimesi)	30 TL

Abone olmak isteyen okurlarımız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay–Ankara Telefon: 17 01 41

İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75

Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

Gelecek yıl daha çok elektrik sıkıntısı çekilecek

● **Elektrik enerjisi açığının artacağı 1981 yılında evlere uygulanan elektrik kesintileri daha çok artırılacak, sanayi üretimi gerileyecek**

EKONOMİ SERVİSİ

Elektrik enerjisi açığının gelecek yıl daha çok artarak 8,7 milyar kilovatsaate ulaşacağı belirlendi. Halen 22,5 milyar kilovat saat olan elektrik enerjisi üretimi Sovyetler Birliği ve Bulgaristan'dan alınacak elektrik enerjisiyle takviye edilerek ve yeni gaz tribünleri devreye sokularak 27 milyar kilovatsaate çıkarılmak isteniyor. Bu önlemlerin yerine getirilmesi halinde bile 1981'de 4,2 milyar Kwh. açıkla karşı karşıya kalınacağını belirten Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkilileri, elektrik kesintisi uygulamasının gelecek yıl da sürdürülmesinin kaçınılmaz olduğunu belirttiler.

AÇIK BÜYÜYECEK

Öte yandan uzmanlar, devreye sokulabileceği söylenen gaz tribünlerinin 1981'e yetişemeyeceğini, Sovyetler Birliği ve Bulgaristan'dan ithal edilecek elektrik enerjisini iletecek tesislerin de tamamlanmamış olması nedeniyle öngörülen önlemlerin gerçekleşemeyeceğini söyleyerek, açığın 8,7 milyar Kwh. civarında olacağını belirttiler. Enerji açığı evlerde çekilen elektrik sıkıntısını artıracağı gibi sanayi üretimini de olumsuz yönde büyük ölçüde etkileyecek.

İşsizlik çığ gibi büyüyor

Türkiye'de her altı kişiden biri işsiz

● **Çalışabilir nüfustan 2 milyon 500 bin kişinin işsiz olması, Türkiye'nin dışa bağımlı ekonomik yapısının bir sonucu olarak değerlendiriliyor.**

EKONOMİ SERVİSİ

Türkiye'de işsiz sayısı 2 milyon 507 bine ulaştı. Çalışabilir nüfusa göre yapılan bir hesaplamada, her 6 kişiden biri işsiz durumda

İşsizler ordusuna son altı ayda 167 bin kişinin katılmasıyla Türkiye'deki işsiz insan sayısının 2 milyon 507 bin kişiye ulaştığı belirlendi.

Ekonomik bunalımın derinleşmesiyle birlikte, yapısal olarak yaşanan işsizlik sorunu ileri boyutlara varmış durumda. Dışa bağımlı sanayileşmenin yeterli işsahası açamaması, bunun da ötesinde ekonomik krizin derinleşmesiyle işten çıkartmaların yoğunlaşması işsizliğinçığ gibi artmasına neden oluyor.

İş ve İşçi Bulma Kurumu (İİBK)'nin kayıtlarına dayanılarak yapılan hesaplamalar, geçen yıla göre, açık iş sayılarında %43,6'lık işe yerleştirme sayilarında da %59.1'lik azalma olduğunu ortaya koyuyor. Kayıtlar, bu durumda işsiz sayısının geçen yıla oranla % 46.5 oranında artarak 167 bin kişinin daha işsiz kaldığını ortaya koyuyor.

Yine İİBK'nin kayıtlarına göre, işsizleri işe yerleştirme süresi ortalalama 6 ayı buluyor. Böylece halen mevcut 2,5 milyonluk işsiz sayısına karşın, bütün yıl boyunca 5 milyona yakın bir kitle değişik tarihlerde işsizlik dönemi yaşıyor. Bu sayı Türkiye'de ki toplam seçmen sayısının %30'u oranında.

Dışa bağımlı ekonomik kriz derinleştikçe işsiz sayısı da çığ gibi büyüyor. Yılın ilk 6 ayında işsizler ordusuna 167 bin kişi daha katıldı.

Büyük bankalar sigorta şirketlerini de denetliyor

● Sigorta şirketlerinin topladıkları primler, büyük bankalara aktarılarak bu fonların banka iştiraklerinde veya tekelci firmalarca kredi olarak kullanılması sağlanıyor. ●

EKONOMİ SERVİSİ

Türkiye'deki büyük bankalar sermayelerine iştirak ederek bellibaşlı sigorta şirketlerini denetliyorlar.

Sigorta şirketleri ile en yakın ilişkisi olan banka Türkiye-İş Bankası. Bu bankanın Anadolu Sigorta, Destek Reasürans ve İttihadı Milli Türk Anonim Sigorta Şirketinde önemli oranda payı bulunuyor. Banka bu 3 sigorta şirketi aracılığıyla Ankara Sigortayı da denetliyebiliyor.

Türkiye ekonomisine egemen olan özel bankalar iştirakleri yoluyla sanayi sermayesi ile bütünleşmiş bulunuyorlar. Giderek tekel durumuna gelen büyük bankalar, halktan topladıkları mevduatları, sermayelerini genişleterek kârlarına kâr katmaları için sanayi, ticari firmalara aktarıyorlar.

Bankalar kaynak sağlamada denetledikleri sigorta şirketlerinden de yararlanıyorlar. Sigorta şirketlerinin topladıkları primler aralarında sıkı bağlar bulunan bankalara aktarılıyor. Bu fonlar ve bankalar tarafından yatırımlarda kullanılıyor ya da tekelci sermayeye kredi olarak veriliyor.

Bankaların Sigorta Şirketlerindeki Payları (%)

	İş Bankası	Ticaret Bankası		Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.
Anadolu Sigorta	43.85			
Ankara Sigorta	49.75	15.00		
Destek Reasürans T.A.Ş.	97.00			
Doğan Sigorta			77.44	
Milli Reasürans Şirketi	65.23			
HalkSigorta				74.97

Sovyetler Birliği temsilcisi:

Türkiye'nin dış politikası ve olimpiyatları boykot etmesi ekonomik ilişkilerimizi etkilemez

İZMİR (ANKA)

Sovyetler Birliği Ticaret Mümessili Aleksandre Kurmazenko Türkiye'nin uyguladığı dış politikanın ve Moskova Olimpiyatlarını boykot etmesinin iki ülke arasındaki ticari ve ekonomik ilişkileri etkilemediğini, ancak verilmesi kararlaştırıldığı halde aksayan petrol yüklemelerinin Türk tankerlerinin zamanında gelmediğinden kaynaklandığını öne sürdü. Kurmazenko, "geçen yıl olduğu gibi 1980 yılında da 160 milyon tonluk petrol anlaşması yapıldı. Ne varki, bu yıl bazı aksamalar meydana geldi. Petrol yükleyecek olan Türk tankerlerinin zamanında gelmemesi ve Türkiye'nin petrol alımı karşılığı akreditiflerini zamanında açmaması bu gecikme ve aksamalara neden oldu." dedi.

ANKA Ajansı muhabirinin bir sorusunu yanıtlayan Sovyetler Birliği Ticaret Mümessili Aleksanre Kurmazenko iki ülke arasındaki politik olayların ekonomik ve ticari ilişkileri etkilemediğini öne sürerek şunları söyledi:

"Türkiye'nin olimpiyatları boykot etmesi ve uyguladığı dış politika ticari ilişkilerimizi etkilemiyor. Çünkü, biz bunları ayrı ayrı görüyoruz. Nitekim 1979 yılında iki ülke arasındaki ticaretin kapsamı 600 milyon dolar civarında iken bu yılın içinde bulunduğumuz döneminde ticaret hacmi 1970 dönemine göre belli bir artış gösterdi. Geçen yıl Türkiye ile 1600 milyon tonluk bir petrol anlaşmamız vardı. Bu yılda yaklaşık aynı miktarda anlaşma yapıldı. Ne var ki bu yıl bazı aksamalar meydana geldi. Çünkü, petrol alımında Türkiye'nin açması gerekli akreditifler zamanında açılmadığı gibi petrol yükleyecek olan tankerler de zamanında gelmedi."

Fransız L'Expansion Dergisi:

Türkiye Dünya'da ekonomik açıdan en riskli 2. ülke

L'Expansion dergisi Türkiye'yi ekonomik açıdan en riskli ülke olarak değerlendirdi.

Koç Holding'in yayın organı "haber"de yeralan bir açıklamaya göre dünya ülkelerinin politik ve ekonomik risklerini sıralamaya sokan L'Expansion, Türkiye'yi politik risk açısından tehlikesiz ülkeler arasında gösterirken ekonomik risk açısından Colombia'dan sonra en riskli ülke olarak değerlendirdi.

Dergi'de Türkiye konusunda şu görüşlere de yer veriliyor. "Ekonomik ve politik bunalım içinde olan Türkiye stratejik konumu sayesinde batılı ülkelerden büyük çapta kredi sağlamaktadır. Bütün risklere rağmen 2 bin yılında 70 milyon nüfusa ulaşacak Türkiye gibi büyük bir pazarı kimse elden kaçırmak istememektedir."

Türkiye'nin 1980 yılında yüzde 3.4 olan kalkınma hızının yüzde 2,5'u bulan nüfus artışını güçlükle karşılayabildiği, bu yıl ki enflasyonun ise yüzde 100'ü aşmasının beklendiği görüşü de dergide yeralmakta.

Son üçyılda halk için büyük sorun teşkil eden tüpgaz ATAŞ'ın yeterli stoklama tesisine sahip olmaması nedeniyle imha ediliyor.

TÜPGAZ KUYRUKLARI, FİYATLARI ARTADURSUN

ATAŞ rafinerisinde üretilen 'tüpgaz' yakılarak imha ediliyor

● **Stoklama tesisi yokluğu gerekçesiyle tüpgaz imha edilirken, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın emriyle İngiltereden Tüpgaz ithali için 4,5 milyon dolar ayrıldı.** ●

EKONOMİ SERVİSİ

Çokuluslu petrol şirketleri Mobil, Shell ve BP'nin ağırlıklı paylarının olduğu Mersin'deki ATAŞ rafinerisinde üretilen "tüpgaz"ın stoklara şığmayan kısmının yakılarak imha edildiği öğrenildi.

Türkiye'deki toplam tüpgaz stoklama tesislerinin %12'sine sahip olan ATAŞ'ın yeni stoklara tesisl yapma yolunda bir çaba göstermediği, bu yıl artış gösteren gaz üretiminin stoklara sığmayan kısmını yakma yoluna bu nedenle gittiği ileri sürüldü.

Öte yandan, merkezi İngiltere'de bulunan Garmaunt firması aracılığıyla tüpgaz ithali için girişimlerde bulunulduğu, bu amaçla şirketin temsilcisi İNDET firmasına Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Esat Kıratlıoğlu'nun emriyle 4,5 milyon dolar tutarında döviz transferinde bulunulduğu öğrenildi.

Radyo TV program haber

22.40 TELE SİNEMA

Yapım yılı: 1971
Yönetmen: Igor Talankin
Oynayanlar: İnnokenti Smoktunovsky Evgeni Leonov, Antonina Shuronova, Maya Plisetskaya

Tele - Sinema'da Sovyet yapımı Çaykovski'yi izleyeceğiz. Film, İngiliz yapımı "the Music Lovers" (Yalnız Kalpler)e göre daha yetersiz bir düzey de kalmış. Ünlü besteci Çaykovski'nin yalnızca besteci yönüne değinmiş. Oysa İngiliz yönetmeni Ken Russel'in yapıtında ünlü besteci, müzik dehasının yanında psikolojik yapısı ve bunalımlarıyla da tanıtılıyordu.

Bütün bunlara karşın, ünlü klasik müzik bestecisi Çaykovski'nin yaşamını bizlere tanıtan, kaliteli müziğiyle kulaklarımızı okşayan film izlenmeye değer.

"Çaykovski"

Varlıklı bir ailenin oğlu olan Piyotr İlyiç Çaykovski'nin, kadınlardan kaçması, yalnızca müzik ve içkiyle oyalanmak istemesi çevresindekileri şaşırtır. Çaykovski birbirinden güzel eserler bestelerken, arkadaşlarının zoruyla genç ve güzel bir hayranıyla evlenir. Ama müziğe olan tutkusu her şeyin üzerindedir. Madam Nadezda Von Meck adında bir kadın Çaykovski'ye sürekli mektup göndererek, onun yaşama bağlanmasını sağlamaya çalışır.

TANJU OKAN 22.10

Türk Hafif Müzik programının sanatçısı Tanju Okan, "Yine mi Şen-Beni arama- İçiyorum yavaş yavaş-Siyah gözlerin-Yorgunum-Yoksun yanımda" adlı parçaları okuyacak.

TIP DOSYASI 21.20

Sürekli filmin 8. bölümünde, Demple ve Nat kadın doğum doktorudurlar. Dempledoğum kontrolu için kadınların kısırlaştırılmasından yanadır. Ancak Demple ile bu görüşü paylaşamayan Nat istifa ederek hastaneden ayrılır.

Radyodan Seçmeler

TRT I

07.40 Günün İçinden 12.10 Öğle Üzeri 15.20 Kurtuluş Savaşı Günlüğü 15.40 Bahçe Biziz Gül Bizdedir, 16.25 Türküler, 17.00 Olayların içinden 20.00 Köy Dağarcığı, 20.25 Ay Dost, 20.45 Kevser Tanrıkut'tan Şarkılar, 22.40 Melodiden Melodiye, 23.15 Gecenin İçinden,

TRT II

07.05 Solistlerden Seçmeler 07.45 Türküler, 09.03 Sabah Konseri, 10.00 İki solistten şarkılar (Mediha Şen Sancakoğlu ve Erol Küçükyalçın söylüyor), 10.30 Bir Sanatçının Günlüğü, 11.00 Türkü Defteri 11.30 Teknoloji ve Bilim Dünyasından 12.20 Samime Sanay'dan Şarkılar, 14.00 Türküler Geçidi 14.30 Çeşitli Sololar 15.00 Özdal Orhon'dan Şarkılar, 15.15 Necla Akben'den Türküler,

TRT III

08.00 Sabah konseri 09.30 Psvro Gvao Topluluğu 10.30 Almanya'dan müzik, 15.00 Günün Konseri 16.00 Müzik sohbetleri, 17.06 Haftanın plakları, 18.00 Pop Caz, 19.00 Çağlar Boyunca oda müziği, 20.30 Latin ülkelerinden, 21.00 Senfonik müzik, 22.09 Gecenin getirdikleri, 23.00 Cuma konseri,

TV'de BUGÜN

19.00 HABERLER
19.10 HEİDİ
19.35 SAZ ESERLERİ
19.45 İNANÇDÜNYASI
20.30 HABERLER
21.20 TIP DOSYASI
22.10 TÜRK HAFİF MÜZİĞİ (Tanju Okan)
22.30 HABERLER
22.40 TELE-SİNEMA "ÇAYKOVSKİ"

Demokrat Çocuk

Ne yemeliyiz?

Para olduktan sonra, bilmez miyiz ne yiyeceğimizi der, çoğunuz. Öyle ya, kim bilmez ve de sevmez eti, sütü, yumurtayı, peyniri, balı, reçeli, o al al elmaları, kırmızı kırmızı gülümseyen şeftaliyi? Yeşil yeşil bakan fasulyeyi, beni al diyen bezelyeyi... Tatlı tatlı vitrinden 'merhaba' diyen o güzelim baklavayı, muhallebiyi sütlacı...

Doğru, bunları çoğumuz biliriz. Bilmediklerimiz? Deniyor ki, bir insan vücudu protein, karbonhidrat, vitamin, yağ ve minerallerin içinde bulunduğu temel besin gruplarından yeterli miktarda almalıdır. Sağlıklı yaşamak için gerekli bu.

Hangi besinlerde neler var? Süt, yumurta et, ve yoğurtta protein, buğday ve pirinçte karbonhidrat, sebzelerde ve meyvalarda vitamin ve mineraller bulunuyor. Hemen hemen tüm besinlerden, vücut az da olsa yağ ve şeker alabiliyor. Elbette pek çok yiyecekte hem vitamin hem protein bulunabiliyor. Biz burada, her besin grubunun en çok sahip olduğu değeri verdik. Bu arada kuru baklagilleri unutmayalım. Kuru baklagiller olarak adlandırılan mercimek, kuru fasulye ve nohutta ete yakın değerde protein olduğu söyleniyor. Bunun için değil midir ki, fasulyenin nimetliği türkülere, ata sözlerine konu olmuştur.

Bildiklerimizi yeniden okuduktan sonra kasaba koşup 1 kilo pirzola, bakkala koşup 2 süt almak ne güzel olurdu. Koşmasına koşulur da, bizden de maaştan da hızlı koşanlar var. Fiatlar...

Güneş Ağabey

GÜNDE EN AZ NE YEMEK HAKKIMIZ?

Bir günde çocukların temel besin gruplarından ne kadar gram yemek zorunda olduklarını aşağıdaki çizelgeden öğreneceksiniz.

Besin Grubu	7-9 Yaş	10-12 Yaş	13-15 Yaş
1-Et ve benzeri			
Et ve kuru baklagil	80	90	130
Yumurta	25	25	10
2.Süt ve sütten yapılan besinler			
Süt ve yoğurt	400	400	400
Peynir	30	30	30
3.Sebze ve meyva			
Yeşil ve sarı	150	150	150
Trunçgil/domates	100	100	100
Diğer	150	150	150
4.Tahıl			
Ekmek/bisküvi	200	250	350
Pirinç/bulgur	50	50	60
Tahıl unu	15	15	20
5.Yağ ve şeker			
Katı ve sıvı yağ	40	50	60
Şeker	40	40	50
Reçel/pekmez/bal	20	20	20

Şimdi bir düşünün bakalım, bunları yiyebiliyor musunuz?